శ్రీరస్తు.

ప్రసన్నరాఘవశతకము.

ఇది

మంగు వేంకటరంగనాథరావుగారివలన,

ముద్రించిప్రకటింపబడియె.

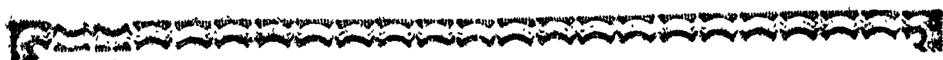
మొదటికూర్పు 1000 ప్రతులు

కాకినాడ.

శ్రీవేంకటేశ్వరవిద్యాసాగర ముద్రాక్షరశాల.

1913

వెల 0—1—0

శ్రీ ర స్తు.

ప్ర స న్న రా ఘ వ శ త క ము.

శ్రీపారిజాతకీరమణ శ్రీరఘునాయకమీామహత్త్వముల్ । బాహు
బలంబుశౌర్యమును భానుకులంబునబుట్టురీతియుం । పోషణజేసి మీచరి
త పూర్వులు జెప్పగవిన్నయంతనే । దాహముదీరుసూక్ష్మముగదల్చెదనేను
ప్రసన్నరాఘవా ॥ ౧ ॥ మానవజన్మమెత్తిబహుమాయలతో బ్రచరించు
మాటకే । కానలజేరిజానకిని గానకతంత్రముబన్ని పాపిపుగా । వానరసేన
గూర్చుకొని వాలినిజంపి పయోధిదాటియుల్ । దానవవీరులందునిమి ధ
న్యుడవైతి ॥ ప్ర ॥ ౨ ॥ రాముని పుట్టుపూర్వమును రాముడువచ్చుట
సీతనెచ్చుటల్ । రాముడు కానకేగుటలు రాక్షసవీరులసంహరించుటల్ ।
రాముడయోధ్యయేలుటయు రాజ్యముజేసి సుఖాననుండుటల్ । రాము
కథంత జెప్పెదనురంజిలువేడ్క ॥ ప్ర ॥ ౩ ॥ ఇరువదినాల్గువేల కథ యి
న్నురుపద్యముల ముగించెదన్ । అరయగనారుకాండగలయర్థమునొక్క
చిన్నపద్యము । ల్వరసయుదప్పనీక కథవర్ణన జేసెదసూక్ష్మమార్గము । ల్సా
రసులుచూచియుంజదివి సంతసమందు ॥ ప్ర ॥ ౪ ॥ వరతనయుండు నేగ
నుక వర్ణనజేసెద నిన్ను వేడుకన్ । వరకవిజెప్పపద్యములు వాక్కునసీవు
నువెళ్ళనాడగా । నిరతమునీకటాక్షమునునిశ్చలముల్ మముబ్రోవుచుం
డగా । సరసిజనాభనామనసుసంభ్రమమాయె ॥ ప్ర ॥ ౫ ॥ సంగతిగాను
రామకథ సల్పియుభక్తులగొల్చిలోపలన్ । వంగురుముద్దునర్సకవి వర్ణ
నగాశతకద్వయంబున । పొంగుచువిన్నవించెదను పొందెడబాయకల
క్ష్మీనాయకుల్ । రంగుగనుండిదగ్గిరనురంజలువేడ్క ॥ ప్ర ॥ ౬ ॥ ఇం
చుకలంతజెప్పెదను నిష్టముచేసుకచిత్తగింపుమీా । యెంచకరామచంద్ర
రఘునాయకనన్ గరుణించువేగమే । వంచనసేయకీవు జనరక్షకయింతట

నుండిమమ్ములన్ । అంచితభోగభాగ్యముల సొంపుతొ బెంపు ॥ ప్ర ॥ ౭ ॥
దానవులంత దేవతల దారుణకర్మము జేయజూచినో । వానరులై జనించుడ
నివారికి కట్టడ జేసి లక్ష్మితో । లోకరహస్యముం దెలుప లోకులు సీత యనం
గలంకలో । మానవజన్మమెత్తి జగమంత వెలుంగ ॥ ప్ర ॥ ౮ ॥ తార
క బ్రహ్మమూర్తియును ధారుణిలో నొక రూపు నాలుగై । ధీరుడు భాను
వంశకుల దీపుడ యోధ్యను యేలు రాజుకుం । గారవమొప్ప వేడ్కగల కా
రణజన్మము నెత్తి లీలగా । భూరమణీవిలాస ముగ బుట్టగదత్తె ॥ ప్ర ॥ ౯ ॥
పుత్రులు లేమికిం జగచి పూర్వవిధానము సేయ జన్మముల్ । మిత్రుడు యు
న్నిహోత్రుడును మెచ్చి ప్రసాదము యిచ్చినప్పుడే । శత్రుపలాయసంబు
గను శంఖము చక్రము శేషుడున్ హరిన్ । పుత్రులు నల్వురై వరము పూనిక
తీర్చ ॥ ప్ర ॥ ౧౦ ॥ రాముడు లక్ష్మణుండు నగ రంజిలుచున్నొక యంశభూ
తులై । రాముజనించి రాక్షసుల దంజన జేయ జగత్ప్రసిద్ధిగా । రాముడు
బుట్టినాడు యిక రాక్షసవీరుల సంహరించు నియ్యా । రాముడు యాదివిష్ణువని
యందరు యంద్రుడు ॥ ప్ర ॥ ౧౧ ॥ బాలురరీతి సల్వురును పాలును నెయ్యాని
దాగి వుకుడుచున్ । చాలగ స్తన్యపానములు సారెకు సారెకు గోలు కొం
చుచున్ । మూలము దేల సీకతమ మోహము వారికి బుట్ట జేయుచున్ । పం
లు పాడుచుం బలుల నేమరనీక ॥ ప్ర ॥ ౧౨ ॥ అద్దును ముద్దు జూపుచును
యందరు జూడగ గంతులేయుచున్ । ప్రొద్దున లేచుచున్ నగుచు పుండరీకా
క్షులు వుండి వేడుకన్ । ముద్దుగ దల్లులందరును మోహము లొందుచు భ్రాం
తినొందగా । వద్దను తగ్గకుండు దురు వారిజనాభ ॥ ప్ర ॥ ౧౩ ॥ అన్నిటగీ
తిగా మించి విలుసమ్ములు చాల ధరించి తేజముల్ । వెన్నెలకన్న మించి వి
లువిద్య ప్రతాపమునందు మేటియై । యున్న జగద్గురుం గని యునుబ్బుచు
దేవతలెల్ల నాత్మలో । నిన్ను స్మరించి జన్మములు నిర్మలమాయె ॥ ప్ర ॥ ౧౪ ॥
లంకలో సీత బుట్టునిది లక్షణము కొమొకీడు యంచు బల్ । శంక బొనంగి రా
వణుడు చయ్యన విప్రుల బిల్వబంచి యీ । పంకజగంధి యున్న మన పట్టణము
కున్ శకునంబు మంచిదో । యింక మహాత్ములారయిది జెప్పు సుమీరు ॥
ప్ర ॥ ౧౫ ॥ చెప్పిరి పెద్దలెల్ల సతిశీతలమందు జనించినప్పుడే ॥ ముంపును

లంకపట్టమును మోసమునీకును ప్రాణహానియున్ ॥ దప్పదుసన్వృద్ధిబొంది
నను దండన జేసినహత్యదీనికి । న్నిక్కముపాయమొక్కటియు నేర్పడజె
ప్పి ॥ ప్ర ॥ ౧౭ ॥ చందుగలోనబెట్టి యదిసాగరమందునలోతునీళ్ళలో।
చందనగంధినుంచుమని చెప్పిరిపెద్దలుగానరావణుం । డందరుమెచ్చితా
శిశువు డాయగవచ్చి బిగించిపెట్టెలో । సందడిచేయక న్నునిచిచయ్యన
బంపె ॥ ప్ర ॥ ౧౮ ॥ పెట్టెమునంగనీకతనబిడ్డయటంచుసముద్రుడప్పుడున్ ।
గట్టునదెచ్చిపెట్టినను గ్రక్కునయెత్తుకభూమిదేవితా గట్టునగర్భమందు
నిచి కొన్నదినంబులుదాచివేడ్కతో ॥ మట్టియుమీదగప్ప సుఖమందగ
జేసె॥ ప్ర ॥ యాగముసేయబూని ధునిమొక్కడు మంచిదొచూడుమం
చుతా । వేగమెవెంటవచ్చియును విశ్రమమైబయలున్నదిక్కులన్ । నా
గలిగట్టిచూడుడనినాథుడుజెప్పగదున్నుచుండగా । కాగలకార్యమున్నగ
తికానగవచ్చె ॥ ప్ర ॥ కట్టునుతాకిమందసము కంగుమనంజనకుండుజూడ
గా । మిట్టునద్రవ్వి లోతుపను మేదినిలోనణి గున్న పెట్టెయుం । బుట్టిన
తెచ్చికానుకగ భూపతిముందరబెట్టినారికిం । గుట్టమునిచ్చె తావొడుగ
కోకలనిచ్చె ॥ ప్ర ౨౦ ॥ తాళము తీసి చూడగనె తామరసానన
మేనికాంతియున్ । జాలభయంబులున్మరియు సంభ్రమము న్మొలివేసినట్టు
గా । బాలనుజూచిజూచి తనభాగ్యమునన్ దలయూచియూచియున్ ।
జాలునటంచుయేటికిని సంతతిగల్గె నని॥ స్వామికటాక్ష మీసరకు చ
క్కగజూడ కొమార్తెగల్గెయూ । భూమిజయాది లక్ష్మినను ష్యాని జే
యబ్రసన్నమయ్యెగా । యేమిటి నాకుతక్కువిక యుందునిభాసన సీత
యుండగా । కామితమైనవస్తువులు కావలెనంచు ॥ ప్ర ॥ శ్రీకరమైన
యాజనక శేఖరునకున్ సుతబుట్టవేగమే । భీకరశాలితమ్మునికి బిడ్డలుయి
ద్దరు గల్గినంతనున్ । ప్రాకటవస్తుసంపదలు భాగ్యములున్ మితిలేనివే
డ్కలున్ । ఆకలివచ్చినీరి విభుడాశ్మసుఖించె ॥ ప్ర ॥ సీతతోగూడనల్లు
రను చిన్నకొమార్తెల జూచిమాత్మలో । ప్రీతిసెసంగి నాకులుకుబిడ్డం
డుక్క ఒకపద్దిగావలెన్ । ఖ్యాతిగ నొక్కపెక్కియము గట్టన జేతు న
టంచు పెద్దలన్ । ప్రీతితోబిల్వనంపి పిలుపించు ॥ ప్ర ॥ మహాపుత్రం

బులుఁ గెలిచి మూర్ఖులనందరి సంహరించియూ । నాడుహరుండువిల్లుయ
ను నాపురిలోపల వేసినాడుయిూ । నాడునుయెవ్వఁడుఁ విరుచునాతనికిస
తి నిత్తునంచునే । నాడినమాటదప్పనిక నాలుకనంటి ॥ ప్ర ॥ రాముని
రూపురేఖయునురాజసమున్నతి ప్రీతిభక్తియుఁ । రామునికీర్తిశౌర్యము
ను రాజగుణంబుల నన్నిచూచియుఁ । రామగుణాభిరామ రఘురాము
నికేతగు నంచునాత్మలో । రామునుజూడదండ్రి మదిరంజిలుచుండె॥ ప్ర
దేహము కోటిసూర్యకళ దీప్తియుజూచి మహాద్భుతంబుగా । సాహస
మెంచి చూచినను సాధ్యుడుగాడు సురారికైనను । న్బాహుబలుండు
నేండ్లకును బాలుడుభక్తుల పారిజాతముఁ । శ్రీహరినాకొమారుడని చె
ప్పగనేల ॥ప్ర ॥ తమ్ములయందు ప్రేమయును తమ్ములునుం దనయందుభ
క్తియుం । దమ్ములుదానునొక్కటిగ దాల్చిరిరూపులు నల్గురైతగం ! ద
మ్ములగూడిరాఘవుడు ధారుణిలో జనియించినాడకో । తమ్ములుసేవసే
యగను తల్లులుజూడ ॥ ప్ర ॥ తప్పకయన్నమాట వినిదాసులరీతిగ సేవ
సేయుచుఁ । నెప్పుడు బిల్చునోయనుచు నేముపచారము సేతుమా
యనఁ । దప్పకపిల్చినప్పటికి తమ్ములుముగ్గురు గొల్చుచుండగా । న
న్నముజూచువారు యిదియద్భుతమంది ॥ ప్ర ॥ ఇక్కడరామభద్రుడును
యీశ్వరుడై జగమంతనేలగా । నక్కడసీతలక్ష్మివలె నద్భుతరీతిని తే
జరిల్లగా । గ్రక్కున రామచంద్రునకుగన్యప్రయత్నము జేసితండ్రియుఁ
జక్కనిసీతపెండ్లియని చాటిరివారు ॥ ప్ర ॥ ౩౦. విల్లునుదెండు పొందని
న వేగమెదెచ్చిరి కోటిమానవుల్ । దల్లడమంద దేవతలుదానవరుద్రప
మోహియంచుభీ । తిల్లగరాజవల్లభుడు తెచ్చటుబెట్టెను యాగశాలలో,
నెల్లవిధంబులన్వీరువ నెంతటివారు ॥ ప్ర ॥ కౌశికుధర్మయాగమును గావ
గదెచ్చెనటంచు రామునిఁ । కౌశికుడప్పుడుఁ మదినికాగల యర్థము
చూచిముందరఁ । కౌశికునంతయోధ్యకునుగ్రక్కునవచ్చియు రాము
డెమ్మనఁ । కౌశికురాజుజూచి భయకంపితుడాయె ॥ ప్ర ॥ రాముడుసీత
కేతగును రాముని కేతగు సీతయింతకుఁ । రామునిసీతయంచు రఘురా
మునిచేరి యటంచుదేవతల్ । రాముడు మోహమందియును తాత్వరి

యంబున సంభ్రమంబుతో । రాముడు సీత చేకొనును రంజిలుమాకు ॥ ప్ర ॥
బాలుడు రామభద్రుడను బాణము చక్కగ బట్టలేడనీ । కేలను నేనువ
చ్చెదను కీర్తినియాగము నేనుగాచెదన్ । కాలకరాళి తాటకిని ఖండన
జేసి జయించివచ్చెదన్ । చాలదశంబు గూడయిడె చయ్యనవత్తు ప్ర ॥
అందుకు కౌశికుండు బలునాగ్రహదృష్టిని జూచి రాజనీ । వెందుకు నీవు నీబ
లము యేటికి రాముని బంపు మొక్కనిన్ । యిందుకు మారువల్కినను
యిప్పుడు యోర్చెటి వాడగానునా । చంపమెరుంగవా మునుపు చక్కగ
జూడు ॥ ప్ర ॥ కంపము నొందిరాజుకును కాళ్లువడంకి మునీంద్రువెంట
నే ॥ తెంపుగ రామలక్ష్మణుల ధీరతశూరుల కీర్తిశాలులన్ । బంపెను
తల్లులార్వగను బాష్పజలంబు మెరంగ తానునున్ । గుంపులుగా నయో
ధ్యపురి కొమ్మలుజూడ ॥ ప్ర ॥ రాముడు మ్రొక్కె తల్లులకు రాచకుమా
రుల కిచ్చె దీవెనల్ । రామప్రసాద మందియును తమ్ముడు లక్ష్మణు వెం
టరాగయూ । మోమరుమైన కౌశికుడు తోడుగ రాతమ దివ్యబాణము
ల్ । యామరకన్న దమ్ములను యామునిగావ ॥ ప్ర ॥ దూరము లేదయా
నడిమి త్రోవలు రాక్షస బాధలెప్పుడున్ । ఆరయమీరు బాలకులు అ
న్నిటశక్తుడ నేను తాపసిన్ । మారు మనుష్యులేదు యనుమానము బుట్టె
నటంచు బల్కిన । న్నారుడు నవ్వి రాఘవుడు చూచి మునీంద్రు ॥ ప్ర ॥ దే
వరయేల భీతిపడ దీనతవాక్యము లాడనేటికిన్ । గావరపడ్డ రాక్షసుల
ఖండన జేసెద కార్ముకంబునన్ । ఆవల దేవదానవులు నందరుగూడుక
మీరువచ్చినన్ । భావములోన నే వెరచి పారుట లేదు ॥ ప్ర ॥ బాలుర
చూడనీ ప్రౌఢ భాషణలాడుట జాలయింతయున్ । గూలదె దుష్టరాక్ష
సుల గుంపులు నన్నియు వీరి చేతిలో । కాలుడు పడ్డ చంపుదురు గట్టిగ న
వచనంబు తప్పునా । శూలధరుండు యింక పొడచూపగ లేడు ॥ ప్ర ॥ ముం
దర రామలక్ష్మణులు ముచ్చటలాడుచు మౌని వెంబడిన్ । సందడి జేయు
చున్నడువ చయ్యన వచ్చిన రాక్షసావళి । న్నందరిగూల్చె లక్ష్మణుడు యు
ద్భుతమేమని చూచుచుండగా । ఇందర వంచ చేసెనట శ్రీఘ్రములోన ॥ ప్ర ।
రాముని పాదపద్మములు రాతికి సోకిన యంతమాత్రమే । కామిని బాణమో

యనగ కంజదళాక్షి స్వకీయరూపమై । ప్రేమతో మ్రొక్కి నిల్చి తన పేరు
ను గౌతమునింద్రు శాపముల్ । భామయు విన్నవించె తన భాగ్యమటంచు ॥
కోపము జేసి యామునియు కొండలలో శిలవౌదు బొమ్మనెన్ । శాపము బెట్ట
గా వెరచి సాగిలి మ్రొక్కియు లేచి ముందటన్ । బాపమటంచు దాగరుణ
బాయక జెప్పెను రాము పాదముల్ । మోపిన నాతి వౌదు మరి మోక్షము గల్గు ప్ర
అంతయు విన్నవించుటయు నాజ్ఞయునిచ్చెను రాముడింతికిన్ । అంతయు జూచి
యామునియు నాశ్చర్యంబు భయంబు బుట్టియు । నంతట నుండి రాఘవుని
యాదివిరాటని నిశ్చయించిన । నంతట యజ్ఞశాలకును యప్పుడు వచ్చె ॥
ప్ర ॥ రాక్షస బాధ లేకయును రాముకటాక్షము చేత యాగముల్ । అక్షీణ
ముదుచేసినను అంతట రాఘవు జూచి మెచ్చెనన్ । ఈక్షణ చేసి యస్త్రము
లు శీఘ్రమె చేతికియిచ్చె వేడుకన్ । వీక్షణ జేసి మంత్రములు వేగమె యిచ్చె ॥
ప్ర ॥ మిథిలపురాధినాథుడును మిక్కుటమైన ప్రతిజ్ఞ చేసియున్ । పృథివిలో
రాజవల్లభులు పుత్రి వివాహము చూడ నేడుకన్ । ప్రథితమనస్కులై ధనువు
భగ్నము జేసిన సీతనిచ్చియు పెండ్లి జేసెదన్ । మధుహర దేవదానవు
లు మానవులైన ॥ ప్ర ॥ వేగమె రామలక్ష్మణులు వెంటను బెట్టుకయున్ ము
నీంద్రుడున్ । రాగనె రాజు తోడ్కొనియు రాజ్యము పూజితమాయె
నంచు తా । సాగిలి మ్రొక్కి కౌశికుడు సంభ్రమమానని దీవెనిచ్చెయా ।
కాగలయర్థమిప్పుడును గావలెనంచు ॥ ప్ర ॥ దశరథ రాజపుత్రులును ధ
ర్మపరుల్ హరిధీరశౌర్యులున్ । విశదము నీకు చెప్పెదను విల్లు ప్రభావము
నీ ప్రతిజ్ఞయున్ । దశదిశలందు జెప్పగను తాము నుజూచెదమంచు వచ్చిరీ ।
యసదృశ రామలక్ష్మణులు ఆప్తులు మాకు ॥ ప్ర ॥ రాతిని నాతి జేసి బలు
రాక్షసవీరుల సంహరించి వి । ఖ్యాతిగ నాదు యాగమును గాచె మహా
త్ముడటంచు చెప్పగా । ప్రీతి జెనంగి నాకులుకు బిడ్డలకున్నిక పెండ్లి చే
సెద । న్నీతడు అల్లుడైన చెలి నిత్తును వేగ ॥ ప్ర ॥ సీతను జూచి రమ్మను
చు చెప్పెను లక్ష్మణుతోడ రాముడున్ । భూతదయాళుడైన ముని పుంగ
వు బంపిన రాజు సెబ్బునన్ । మాతను చూపగలేనని మానసమందున ల
క్ష్మణుండు దా । సీతపదద్వయంబులను శీఘ్రమె జూచి ॥ ప్ర । రాముని

రాజు చెప్పినను రాజసముందనమోహాకారమున్ । పేర్మిమజెనంగితా చె
లుల బిల్చియు రామునిజూచి రమ్మనన్ । వేమఱు రాము చూడ సరిలే
రిక సాటిగ రారెయన్నన । భ్యామలతోడ జెప్ప దనభాగ్యమటంచు ॥ ప్ర॥
చూచియు సంతసించియును సుస్థిరుడై రఘురామచంద్రుకై । నోచిన స్త్రీ
యంచు మదినుబ్బుచు వచ్చియు సంభ్రమంబుతో । జూచెను రామభ
ద్రు శుభసూచకముల్ తనతమ్ము రాకకున్ । తోచె మనంబులో తగిన
తొయ్యలియంచు ॥ ప్రి॥ తల్లడమంద దేవతలు దానవులున్ రఘురా
ముడెప్పుడా । పిల్ల పటింగాపిరవ వేడ్కతో నా జనకుడప్పుడు నాత్మలో । నల్ల
ని రామచంద్రుడని యంతటివాడును గల్గనంతకున్ । పల్లవపాణి సీత
తనభాగ్యముగాద ॥ ప్రి॥ శ్రీమదయోధ్యభూపతికి శ్రీకరభీకరుడైన రా
జుకున్ । సామజయాన ధైర్యగుణ సాహసుడౌ మిథిలేశరాజకు । ప్రే
మతో లేఖ వ్రాసియును పెద్దలనప్పుడు బంపవారునున్ । రామునుసీతని
చ్చెదము రావలెమీరు ॥ ప్రి॥ సంతసమందిపెండ్లికిని సంభ్రమలీల జె
నంగిరాజు యు । న్నంతులు ముగ్గురున్ సతులు నిష్టజనంబులు బంధువ
ర్గముల్ । దంతి తురంగవాద్యములు తప్పెట భేరి మృదంగవాద్యముల్ ।
మంతనలాడుచు న్వడలె మన్మథనాథుడ ॥ ప్రి॥ ఫల్గునమాటిలగ్నము
కు పోవలెనంచును సంభ్రమంబుతో । వెన్నెలలోననుం బగలు వేకువ
యున్నది జాము వేళయున్ । అన్నము నిద్రయున్మ రచియందరు రా
మునిమీదభక్తి యా । పన్న శరణ్యుడా మిథిలపట్టమునుండు ॥ ప్రి॥ వ
చ్చిరి పెండ్లివారనిన వార్తకు నాజనకుండు తానునున్ । ముచ్చటగా
నెదుర్కొనుచు మ్రొక్కుచు నేరఘువంశరాజునుం । గ్రుచ్చియు గౌగి
లించికొని కూతురుతండ్రి కొమారుతండ్రియు । న్నచ్చట బంధువర్గము
లు సందరుమెచ్చ ॥ ప్రి॥ విడుదులు జూపి వారికిని విందులు బెట్టగమో
దమందియున్ । కొడుకుల రామలక్ష్మణుల గొబ్బునదోడ్కొని యాము
నీంద్రుపున్ । విడిదికి రాకజూచి తగ వేమరుజూచి మనంబులోపలన్ । వ
డివడి సంభ్రమంబెసగ వారినిజూచి ॥ ప్రి॥ వరుసను సీంద్రులుం గొలు
వ వచ్చె వసిష్ఠ మహాత్ముడప్పుడున్ । అరుదుగ ఋష్యశృంగుడును న

శ్రీమహామునులైన పెద్దలుం । బరువడిరాకజూచి తనభాగ్య మటంచును
కోసలేంద్రుడుఁ । గురువుకు వచ్చినట్టి మునికోటికి మ్రొక్కె ॥ ప్ర ॥ రా
ముని పెండ్లిసంభ్రమము రాజులు నందరు జూడవచ్చియు । న్భామలువా
రకాంతలును పట్టమునందు ప్రశస్తమేళముల్ । స్వాముల వేదఘోష
ములు శబ్దములెక్కుడ నిండియుండె యా । వేమరుమ్రోయుచుండు మ
దివేడుకలాయె ॥ ప్ర ॥ ౬౦ ॥ అంగనలెల్ల గూడి తలలంటిరి వేడ్కను
రామచంద్రుకున్ । మంగళహారతుల్లిచ్చి తగమజ్జనమాడగ జేసిరప్పు
డుఁ । పొంగుచుపట్టువస్త్రములు భూషణముల్గల చందనంబులుఁ । సం
గతిగట్టియుం దొడగి చయ్యనజూచి ॥ ప్రి ॥ పెండ్లి కుమారుడంచు తగ
బెట్టిరి బొట్టును కండ్లగాటుకం । బెండ్లి కుమారు రాముడని పిల్చిరివేడు
కతోడ నందరు । న్బెండ్లికొమార్తె జేసి మరిబెట్టిరి సొమ్ములు చాలసీతకు।
న్బెండ్లి కలంకరించి తగప్రేమలమించి ॥ ప్రి ॥ మదగజయాన సీతకును
మాంగళసూత్రముగట్టె రాముడుఁ । మదనునితండ్రికిన్ మగువమచ్చిక
తో దలబ్రాలుబోసియున్ । ముదితశిరస్సునన్ బ్రియుడు ముత్యములన్ని
యు నిల్చినిల్చియుం। గదసిపెనంగి జేతులునుకన్నులుజూచు ॥ ప్రి ॥ దే
వతలందరప్పుడును దివ్యవిమానములందునిల్చియున్ । పావనమేటి రా
ముడట భామపయిన్ విరులొప్పగుర్సియుఁ ॥ భావజతల్లి దండ్రి విరిబా
ణములక్కడ వేయనిద్దరు । న్భావములోన తాపమెడబాయకయుండు ॥
ప్రి ॥ ముదమున రాముతమ్ములును ముగ్గురు జూచియు మోదమందియు।
న్మోదలన కైకపుత్రునకు ముచ్చటగా తగపెండ్లి జేసియుఁ । సదయుడు
లక్ష్మణుండనుచు సమ్మతికూతురినిచ్చె వేడుకన్ । తుదకడగొట్టుతమ్ముని
కి దోచినబిడ్డ ॥ ప్ర ॥ కల్గెను నాకొమార్తెలకు గారవమైనటువంటియల్లు
డుం । గల్గెను నాదుభాగ్యమున కంజదళాక్షునివంటి బ్రాపుయుఁ । గల్గె
నుభుక్తిముక్తియును కర్మవిమోచనమాయె నేటికిన్ । గల్గెనటంచుబిడ్డ
లను గ్రక్కునపంపె ॥ ప్ర ॥ వారికివీరు వీరికివారును యిచ్చిరి యన్నివ
స్తువుల్ । కూరిమితోడవియ్యమును గోరికెగా బిగికౌగలింతలుఁ । తా
రకమూర్తి రాఘవులు తల్లులతండ్రియు తమ్ముడుంతగం । జేరికసీతవచ్చె

తనచెల్వలుగోల్వ ॥ ప్ర॥ భార్గవరాముడంతగని భంగముజేతు నటంచు
నుగ్రుడై । మార్గముగాచియుండె పలుమారును రాముడు రాముడేడన
న్భార్గవుగర్వమున్ననచి బాహుబలంబును జూడ వేగమే । మార్గముబట్ట
యోధ్యకును మక్కువిలోక ॥ ప్ర ॥ పట్టణమందునున్న పరివారములందరు
రు దోడ్కొనంగతా । పట్టముజొచ్చి రాఘవులు భార్యసమేతమురాగరా
ఘవుల్ । పట్టముజూచు చుంజనకు పట్టియు దానురథంబునెక్కియున్ ।
పట్టములోన యంగనలు పాటలుబాడ ॥ ప్రి ॥ ౨౦ ॥ వీధుల తోరణంబు
లును విప్రజనంబులు వేదమంత్రముల్ । వీథులలంకరించి తగ వేడుకలన్ని
యు జేయుచున్న యా । వీధుల వారకన్యకలు వేడ్కను నాడిరి సంభ్ర
మంబుగా । వీథులనన్ని జూచుచును వేడ్కతోవచ్చె ॥ ప్ర ॥ మేళములున్
మృదంగములు మిక్కుట మైనటునంటి బూరగల్ । తాళము పైడిత
ప్పెటలు తద్దిమిలాడెడు వారకాంతలున్ । వీణవిచిత్రనాట్యములు వింత
వినోదము లాటపాటలున్ । కేళిసలాడుచు న్వగల నేమరవచ్చె ॥ ప్రి॥
ద్వారమునందు సీతయును తానును నిద్దరు తేరుడిగ్గియున్ । ధీరులు తమ్ము
లందరును తేరులనుండిదిగంగజూచియున్ । వారునువారిభార్యలునువచ్చె
టుయట్లుగనిర్ణయించియున్ । కూరిమిరాజులెల్ల తనుకొల్వగవచ్చె ॥ ప్ర॥
౨౪ ॥ సీతను వెంటబెట్టుకొని శీఘ్రముగారఘురాముడప్పుడున్ । ఖ్యాతి
గనిల్లుజొచ్చి కనకాసనుడై రఘురామసీతయుం । బీతిగనుండినిద్దరును
ప్రేమలుమిక్కుటమై చెలంగగా । యావలతమ్ముతండ్రి తమయింతులు
గూడి ॥ ప్ర ॥ ౨౫ ॥ సకలగుణాభిరామ కవుసల్యసుతుండును కైకపుత్రు
డు । ప్రకటసుమిత్రనందనులు పంకజగంధులగూడివేడుక । న్సకలసు
ఖంబులన్ రతుల సంభ్రమమున్నతి మోహభ్రాంతిచే । బ్రకటముగాను
యింతులను బాయకయుండి ॥ ప్ర ॥ ౨౬ ॥ భరతసుమిత్రినందనులు భా
ంతులై తనమేనమామల । న్నరుదుగజూడపోయి మరియక్కడనుండి
మోదలీలల । న్నిరవుగయోధ్యపట్టమున నిష్టజనంబులతోడ రాజులున్ ।
నువడిరామభద్రునికి పట్టముగట్ట ॥ ప్ర ॥ ౨౭ ॥ రాజుకుఆజ్ఞయిచ్చె రఘు
రాముకు పట్టముగట్టనంతలో । రాజునుజూచికైకయును రాజ్యమునాసు

తెలిపిచ్చి రాముని౯ । రాజుగపంపు కౌసలకు రంజిలునామదిలోన వేగమే రాజుగ సేయవే భరతు రాజ్యముగట్టి ॥ ప్ర ౭౮ ॥ పిడుగులవంటిమాటలకు బిమ్మటిజెందియు రాజరాజునుం । గడగడవణ్కి నిప్పులను గాల్చెడిరీతిని బొర్లుచుండగా । నడవడికంత రాముని నాకిదిధర్మము నీతిమార్గము । న్నడవికి బోదుసూకునికి యాత్మసుఖించు ॥ ప్ర ॥ ౭౯ ॥ తల్లికిమున్నుగానుతన తల్లికిదండము బెట్టికన్నుల౯ । ఘొల్లున యేడ్వసప్పుడును ఘూర్ణిలుచున్న దియేమి సేతునే । వల్లను రాజ్యభోగములు వచ్చెదని న్నెడ బాయలేను రా। తల్లడమంద నాకొడుక తాళగజాల ॥ ప్ర ॥ ౮౦ ॥ సత్యముదప్ప రాదు కవుసల్యవిచారము సేయకమ్మ యా । నిత్యపరాక్రముండు మదినిశ్చలమై వరమిచ్చినప్పుడే । సత్యము తండ్రివాక్యమును సమ్మతినొందిన వాడె పుత్రుడుం । సత్యము స్త్రీలకుం బురుషుసన్నిధినుంట ॥ ప్ర ॥ ౮౧ ॥ ఒక్కడె రామచంద్రు వనవాసముకు౯ జనచూచిలక్ష్మణుం । గ్రక్కునతల్లగామఱియు గంజదళాక్షియు సీతపైనమై । యిక్కడ యేమినాకుపతియెక్కడనుండిన నక్కడుండెద౯ । చక్కన స్త్రీలకుం బురుషుసన్నిధినుంట॥ ప్ర ॥ తెమ్మనె రాముడు౯ రథము తెచ్చినసూతుడు యెక్కినల్వురు౯ । సమ్మతిపట్నము౯ వెడలి చయ్యన తగ్గి గుహాశ్రమంబున౯ । సమ్మతిలంగ [illegible] కనిసూతుడనీవు రథంబుతీసుక౯ । పొమ్మనిబంపవచ్చె పురిజొచ్చుటవేగ ॥ ప్ర ॥ ౮౩ ॥ రాముడు తల్లి పోయెనని రాజుకుసూతుడు వచ్చి చెప్పిన౯ । భామలమాటవింటి నెడబాసితి రామగుణాభిరాముని౯ । రాముని దల్చిదల్చిమది రంపమున౯ దెగగోసినట్లుగా । ప్రేమతొ జీవము౯ విడిచిపెట్టెను రాజు ॥ ప్రి ॥ ౮౪ ॥ సంగతి రాత్రియున్నిలిచి చయ్యననా గుహుగూడివేడుక౯ । గంగనుదాటి తాజడలు గ్రక్కున దాల్చియు రాముజూచియు । న్నంగన చాలదుఃఖపడెనందుకు లక్ష్మణుతోటికైకహా । భంగముచేసెనిట్టి రఘుపట్టముగట్టు ॥ ప్ర ॥ ౮౫ ॥ అక్కడనుండి రాఘవుడు యంగనజూచివిచారమందితా । గ్రక్కున చెట్టపట్టుకొని కంజదళాక్షినిగారవించియు । స్మక్కువనూరడించి పలుమారును మోముజేర్చియుం జక్కెరబొమ్మ కొమ్మ నడలచయ్యనవచ్చె ॥ ప్ర ॥ ౮౬ ॥ వచ్చి భరద్వాజాశ్ర

మమువద్దను జేరి మునీంద్రుగాంచి తా । ముచ్చటజేరి రాత్రిసుఖమందియు
వేకువలేచితలిఁయు । మ్మునిచ్చట రాఘవమన్న హసన సుందర జూచియుచిత్ర
ము । న్నచ్చటబర్ణశాలనొకటక్కడగట్టె ॥ ప్ర ॥ ౮౭ ॥ భరతుని వేగర
మ్మనుచు బంపిరి లేఖబు వ్రాసి వేగిరాఁ । నవసను కమ్మమంగోలువవచ్చ
టచొచ్చిర యోధ్యపట్టము । న్నితోలగించియేమొ యనిచింతిలుచుండి
ననాడకాడకుం । గురుతులు చెప్పగావినియు గొబ్బునవచ్చె ॥ ప్ర ॥ తల్లి
నిజూడపోసి తమతండ్రికినగ్ని ముఖంబు జేసియుఁ । నల్లలితంబులైన
కౌసల్యసుమిత్రలజూచియేడ్చియుఁ । మళ్ళగ రాముదెత్తున నిమంత్రు
లునిష్టజనంబులందరు । న్వెళ్ళిరి రాముమార్గమున వేడుకతోఁ ॥ ప్ర ॥
౮౯ ॥ వచ్చినమూకజూచిగుహుఁడోడయు వేయకనున్న నాతని । న్నచ్చరి
తుండు యీ భరతుసంగముచేసియు గంగదాటియు । న్వచ్చి భరద్వాజుం
గనియు వార్తలనన్న విచారణీయమై । వచ్చిరిచిత్రకూటమున వారిని
జూచి ॥ ప్ర ॥ ౯౧ ॥ భరతుడు రామునాదమును బట్టుక యేడ్చియు కన్న
తండ్రియు । స్వరమపదంబు కేగెనని పల్కిన రాముడు శోకచిత్తుడై । ప
రక్రియలన్ని చేసి తన పాదుకలిచ్చియు బంపెతమ్ముని । భరతుడు రా
ముపాదుకలు భక్తితో దెచ్చి ॥ ప్ర ॥ ౯౨ ॥ భరతుడు దీక్ష జేసియును ప
ట్నము వ్రోర్వకతాను తాపసై । భరతుని సేవ జేసియును భక్తితోనుండె
ను పిన్నతమ్ముడుఁ । భరతుడు రాముపాదములు భక్తిని బాయక గొ
ల్చుచుండగా । భరతుని బంపి రాఘవుడు పైనములాయె ॥ ప్ర ॥ ౯౩ ॥
అత్రిమహామునీశ్వరుని యాశ్రమమందగ జేరవేడుక । న్నత్రిమహాముని
శ్వరుడు యందరికిన్నతిభక్తి ప్రేమతో । నత్రిమహామునిసతియునన్ని
వారికిదృష్టి జేసియు । న్నత్రిమహామునియనుపనక్కడకేగిరె ॥ ప్ర ॥ ౯౪ ॥
వచ్చిరిదండకాటవినిచూచి విరాధునిజంపియంతభీ ॥ భత్సునుజేసి రాడశ
రభంగసుతీక్ష్ణులైన వారితో । ముచ్చటలాడివచ్చునెక మునగరగస్త్య
మునీంద్రుగాంచియు । న్నచ్చటనాదరించి మునియస్త్రమునిచ్చె ॥ ప్ర ॥
మాయమృగంబుజూచి పలుమారును సీతయుపట్టితెమ్మనెఁ । బాయక
దానివెంబడిని బన్నసం మునుబోవుచుండగా । మాయమునటుచుదాను

ఘృషు మర్మముదెల్పియు కోపచిత్తుడై । సాయకమేయలక్ష్మణుని చచ్చెను
వేగ ॥ ప్ర ॥ ౯౭ ॥ రాముడునిన్నదల్చెమరిరాక్షసులందరు యేమెు ల
క్ష్మణా । తామసమీవు సేయకుమి తన్నునునుంగనుమంచుబల్కినన్ ।
యేమిభయంబులేదనిన వెక్కసమాటలునాడెసీతయున్ । రామునిజేరె
లక్ష్మణుడంత ప్రి ॥ ౯౮ ॥ కపటముజేసిరావణుడు కంజదళాక్షినిజూచి
వేడ్కతో । తపసియటంచువచ్చుటయుదగ్గరవచ్చియు నాపుజూపియు ।
న్నుపమునసంగ్రహించుకొని యుగ్మలిదారథమందునుంచియు । న్నెవ్వె
డుతర్లె లంకకును యద్భుతరీతి ॥ ప్రి ॥ ౯౯ ॥ పాటలగంధిసీతయును బా
ష్పజలంబులుగాస్రవించుచున్ । నూటికినూటికిం దలుచుమానసమం
దున రామరామఘో । రాటజటాయువంతవిని రావణు గుబ్బను కొంప
లంబున । న్నాటముజేర్చితన్నెమరినాడునుగూలె ॥ ప్ర ॥ లంకకుకొంచ
బోనతనలక్షణయుక్తములైన సొమ్ములున్ । బంకజగంధితీసుకొని పై
టచెరంగున గట్టివేసినన్ । శంకయులేక రావణుడు సేతువుదాటివనంబులో
పలం । బంకజగంధినుంచెదన పాలిటిమృత్యు ॥ ప్ర ॥ ౧౦౦ ॥ వచ్చిన
జూచితమ్ము వినిపక్కితె సీతను ఫుంచిసీవును । వచ్చితివన్న నానదినెవ
ల్లనిమాటలునాడిపొమ్మనె । వచ్చితినంచునిద్దరునువార్తలనాడు పునున్న
చోటికిన్ । వచ్చిరిసీతగానకనువారలుయేడ్చి ॥ ప్ర ॥ ౧౦౧ ॥ అతనితో
జాడలన్వెదకి యక్కడబడ్డజటాయుజూచియు । న్నడిగెసీవుయెవ్వడనిన
వృష్టజెప్పెనుసీతపోలిక । ల్వడిదహనంబుజేయుడనవారిజనాభుడువాని
గాల్చియుం । గడపటతర్లి రాక్షసుకబంధునిజంపె ॥ ప్ర ॥ ౧౦౨ ॥ వచ్చి
రిపంపతీరమున వాసముచుంశబ రందు వేగమే । వచ్చియుపండ్లుదెచ్చియి
నువారిజనాభునికిచ్చి భక్తితో । నచ్చటనుండితర్లియునునవ్వుడుజూచిరిబు
శ్యమూకమున్ । వచ్చిటువాయుపుత్రుగనవారిని జూచి ॥ ప్ర ॥ ౧౦౩॥ ఎ
క్కడనుండివచ్చితిరి యెవ్వరుమీరునుయిట్టివారలే । దిక్కనలేనుమీ
మహిమమెల్లనుగా వివరించిచెప్పవే । గ్రిక్కనచంచుబల్కినను గారు
ణికత్వమెుబర్పులక్ష్మణుం । జక్కనిరామచంద్రు సకలేశ్వరుడంచు । ప్ర ॥
౧౦౪ ॥ ఘరణిన యొహ్వనేబుపతితండ్రి యయుజ్ఞయుతర్లి కావలో । ఖను

మొదలయిన రాక్షసుల ఖండన చేయుచు నున్న దొంగవై । ధరణిజసీత నెత్తుకొని తర్లెనురావణుడందుకోసమై । ధర వెదుకంగవచ్చితిమి ధన్యుడు రామ ॥ ప్ర ॥ తమ్ముడ నేను లక్ష్మణుడ దాసునిరీతిగ సేవజేయుచున్ । మమ్ముసనీవునడ్గితివి మాకులగోత్రములన్ని లెస్సగా । నిమ్మహిసీవుయెవ్వడవు యిష్టముతోడుత మ్రొక్కినిల్చియున్ । సమ్మతినుండినుగ్రీవుని సాసూసబంటు ॥ ప్ర ॥ ౧౦౭ ॥ అంజని దేవిపుత్రుడను యాప్తుడనీకును బంటునేనుమీ । కంజదళాక్షి జూపెదను గ్రక్కునరాకబుష్యమూకమున్ । మంజులవాణిసీతగనుమార్గము సేతుసటంచుబల్కినన్ । రంజిలి రామలక్ష్మణులు రక్తి నిజేరి ॥ ప్ర ॥ ౧౦౮ ॥ అందుకురామలక్ష్మణులు యాతడు యెవ్వరన్న మ్రొక్కియున్ । ముందరనిల్చిమారుతియునుచ్చటగామరి వాలితమ్ముడున్ । బొందెడబాసి కయ్యమునబోరగలేకనుబుశ్యమూకమున్ । సందునజేయుచున్న మిమునాత్మదలంచి ॥ ప్ర ॥ అంజనిపుత్రుడంతఃజనియారవిసూనునికన్ని దెల్పియున్ । వంచనలేకతోడ్కొనియొవచ్చెను యాహరిరాజశేఖరున్ । సంచితపుణ్యమూర్తిగని సాగిలిమ్రొక్కెనురామచంద్రుడున్ । మంచిది తెమ్ముసీకునసుమానము లేల ॥ ప్ర ॥ వాలికినీకునిద్దరికి వాదము యేగతివచ్చెనన్నా । యాలినిలోనవేసుకొనినన్నటు నెప్పుడు చంపవచ్చినన్ । చాలకనాదుబల్మియనిచయ్యన నిచ్చటు డాగియుంటినా । పాలిటిస్వామివై నరఘుపట్టభిరామ ॥ ప్ర ॥ మంచిదివాలిజంపెదను మర్కటనాథయటంచుబల్కినన్ । సంచితమైనసొమ్ములను స్వామికిజూపిన మోహతాపముల్ । మించియుమూర్ఛబోయిమరి మెల్లనతాదెలివొందిలేచియు । న్నించుక సేపు దుఃఖపడియింతినిదల్చి ॥ ప్ర ॥ ౧౧౦ ॥ వాలినినీవుయిద్దరును వాదముపెట్టుక పోరుచున్న నేవాలినిసంహరించెదను వచ్చెదవెంటనుతర్లిపొమ్మనెన్ । వాలినిబిల్వఘోషముననచ్చియు యుద్ధముసేయనప్పుడున్ । వాలినిగూల్చె సూర్యసుతుపై రము దీర్చె ॥ ప్ర ॥ వాలినిజూచితారయును వాక్కుకరంబున మోదుకొంచు హా । వాలిప్రతాపశాలియని వర్ణనసేయుచు నెట్టుతాళుదున్ । జాలగ పేర్మిమనూరినను సారెకుగారవించి నీ । శాలునిజూచుమగ్దము బాయడు ని

న్నా ॥ ప్ర ॥ రాముని యాజ్ఞచేత కపిరాజ్యము యారవిపుత్రునికిచ్చినం ।
జేరిమతో తారగూడియతిప్రీతియొనర్చుచునుండెనేమునక । వేమరువాన
కాలమును వెళ్లగ రాముడు బిల్వనంపెనక । భూమిలోనున్న వానరులుభో
రున మోయు ॥ ప్ర ॥ వానరకోటిగొల్వగనువచ్చెను యారవిపుత్రుడవ్వ
డుక ॥ వానరులందరంగనియు వారిజనాభుడు సీతజూడయా । వానరు
లంపి వేగమున వాలిసుతుల్ మొదలయినవానరుల్ । వానరరాజుబం
పెతగువానరులంతె ॥ ప్ర ॥ పడమరతూర్పునుత్తరముబంపగపోయిరివాన
రాఘవుల్ । వడితన చేతిముద్రికయు వాయుతనూజుని చేతికిచ్చెయుం। నడ
యకబంపె రాఘవుడు దక్షిణమార్గము బట్టిపొమ్మనెక । బుడమిలోజాడల
న్వెదక బోయిరివారు ॥ ప్ర ॥ వచ్చిసముద్రతీరమున వానరులుంబసలిం
చిరవ్వడుక । జచ్చుజటాయు వాక్యములు జేరగచెప్పగ దుఃఖమందగా ।
వచ్చిజటాయువన్న మరివారితో జెప్పెను సీతపోలికల్ ॥ నచ్చటలంకమా
ర్గమును నవ్వడుజెప్పె ॥ ప్ర ॥ పొద్దున లేచివానరులు జోయిసముద్రస
మీపమంతయుక । దగ్గరజూచియంగదుడు దాటగలేమని చెప్పచుండ
గా । వద్దనుసాంజనేయుడును పర్వతమెక్కి మహాదభ్రంబుగా । పెద్ద
యుబెంచివాలమును భీకరమంద ॥ ప్ర ॥ పాదములూనిబిట్టెగసి పావని
దాటె సముద్రమప్పుడే । మోదమునొందిరాఘవులు మూతిక మహాత్వ
మటంచు వేగముక । బాదుకలంక జొచ్చియును పల్లవపాణిని సీతగాన
కక । లేదనినిశ్చయించియును లేకటురాత్రి ॥ ప్ర ॥ రావణుభోగముక
సుఖము రాజ్యవిలాసము చూపుకేళియుక । భావజకేళిముచ్చటలు భా
మలుచేసెడి మంగళార్థులుక । భావముతో నజూచి యికభాగ్యముల్లె
ను బాసెపినికిం । కావరమందిరాఘవుల కాంతనుదెచ్చె ॥ ప్ర ॥ తెలతె
లవారవచ్చినను ధీరుడుయాహనుమంతుడప్పుడుక । కలవరమందిసీతన
టుగానకరావణు జంపెనేమకో । తెలియదునేమిసేతు ననిధీరతచేవన
మ్ములజూడగా । నెంతనుగాంచెనొక్క తెయునేడ్చుచునుండె ప్ర ॥౧౨౦॥
అన్నిటనూఘరేఖలును నందము చందము మోము కాంతియుక । నన్ని
యునానవాలు మరియొక్కకలాముసు చెప్పినట్లుగా । నున్నదిదామొసీ

తెయని యుబ్బుచువృక్షము నెక్కియుండగా । గన్నులగప్పరావణుడు గ్రిక్కనవచ్చె ॥ ప్ర ॥ వచ్చినవానిమాటలును వారిజనాభుని దేవిమాటలున్ । యచ్చటరాక్షసాధముని నాశయుడీరుట వెళ్ళిపోవుటల్ । ఇచ్చటసీతయేడ్పులును యింతులుకావలి యున్నచందమున్ । ముచ్చటలన్నిజూచిమరి ముద్రికనిచ్చె ॥ ప్ర ॥ రామునిచేతిముద్రికను భామకునిచ్చి శుభంబుజెప్పియున్ । భామశిరస్సురత్నమును భాసితుడై తగదాను దీసుకన్ । సేమరునాజ్ఞపుచ్చుకొని వేగమువాటిక నంతగాల్చగా । తామసమందిరావణుడు దైత్యులనంత ॥ ప్ర ॥ వచ్చినరాక్షసావళిని వాలమునన్ దెగటార్చివేసినన్ । నచ్చటమళ్ళివచ్చినను యందరిగూల్చుచు నుండునేమకన్ । వచ్చెగుమారుడక్షయుడు వానినిజంపె ప్రతాపమూర్తియై ॥ యచ్చటనింద్రజిత్తుమరి యప్పుడువచ్చె ॥ ప్ర ॥ వానరుజూచియందరును వానిపయిన్ సకలాస్త్రజాలముల్ । పూనికవేసిరయన్ని వ్యర్థబోవుటజూచి మహాద్భుతంబుగా । నానకబ్రహ్మయస్త్రమును నప్పుడువేసటు కట్టివేసెనన్ । దానవరాజుబట్టుకొని తండ్రికిజూపె ॥ ప్ర ॥ ఏమిరయోరివానరుడ యెక్కడనన్నిపి చెప్పుమన్ననే । భూమిజజూడవచ్చితిని పోయెదరానిను జూచిరావణా । తామసమందిరావణుడు దగ్గర చేడెగటార్చుమన్నయా । ప్రేమవిభీషణుండు విడిపించెను వేగ ॥ ప్ర ॥ తోకనుగాల్చినన్నగని ధూళిగజేసెను మేడమేడలున్ । వీకనుపట్టణమంతయును వేగముగాదహనంబు జేసియున్ । ప్రాకటసీతజూచియును బాహుపరాక్రమ శాలియప్పుడే । వీకసముద్రమున్నగని వేగమెవచ్చె ॥ ప్ర ॥ వచ్చినవాయుపుత్రుగని వానరులున్నతి ప్రీతినొందనా । ముచ్చటలన్నయుండెలిసి ముందరగంతులు వేసుకొంచుచున్ । నచ్చివనంబుజొచ్చి పరివారముతోడుత నంగదాదులున్ । నచ్చటనిల్చి పండులనుసక్కడదించు ॥ ప్ర ॥ అంతకుముందువానరులు అందరువచ్చిరి సీతగానక । న్నంతటరామలక్ష్మణులు యాశతోనుండిరి వీరిరాకకు । న్నంతటవారిరమ్మనుచు సంపెమర్కట యోధవీరుల । న్నంతటవాయుసుతు డంజలిచేసి ॥ ప్ర ॥ సీతనుజూచివచ్చితిని శ్రీరఘునాయక లంకలోపలన్ । ప్రీతిగముద్రి

కిచ్చితిని పేరిమతొరత్నము మల్లిదెచ్చితిన్ । ఖ్యాతిగవిన్ముదల్చుచును
కంజదళాక్షియు నుండెనక్కడన్ । నాతిరిలంకగాల్చి మరియంతటవచ్చితి॥
ప్ర॥ వచ్చినసముద్రతీరమున వానరులున్ రఘురామునాజ్ఞచే । నచ్చట
దించి పర్వతములన్నియు నీలునిచేతికిచ్చిన । నచ్చటకట్టగట్టి మరియ
ద్భుతవిక్రమ శాలివేడుకన్ । ముచ్చటవానరాధిపులు మూకలుదాటి॥
ప్ర॥ అంతవిభీషణుండు తనయన్నకుచెప్పెను రామసీతను । నింతటని
చ్చినన్ బ్రతుకు యిష్టజనంబుల తోడనన్నదా । నంతటతన్నుతమ్ముని
అప్పుడులంకయు వెళ్లగొట్టిన । నంతటరాముచేరె కృపయప్పుడుబు
ట్టె॥ ప్ర॥ తమ్ముడవిభీషణాయనుచు రాఘవులున్ దయ చేసిరప్పుడున్ ।
ఇమ్మహిలంకపట్టమున కిప్పుడురాజ్యభిషిక్తుజేసెదన్ । తమ్ములలోననీవు
నొక తంముడవంచును గారవించియున్ । పొమ్మనెలంకముట్టడికి బో
యిరివేగ॥ ప్ర॥ ఉత్తరగోపురంబునకు నొప్పుగబోయెను దానవేంద్రు
డున్ । నత్తరిబట్టుఛత్రములు యాకసమంతయు గప్పెభానునిన్ । నత్తు
నగానలేకమరి స్వామిమతన్నున చిన్నబోయినన్ । మత్తుడురావణుండ
నుచుమర్మముజెప్పె॥ ప్ర॥ చూడువిభీషణాయనుచు సుస్థిరుడై రఘురా
ముడప్పుడున్ । వేడుకబాణమొక్కటియు వేసిదాన ననేకయస్త్రము
ల్కాడియుఛత్రముల్ దునిసి కుంభినిగూలిన జూచిరానరుల్ । వేడుక
రామచంద్రు సరిలేడనితల్లె॥ ప్ర॥ రావణుతోడనంగదుడు రామునిసీత
యునిచ్చిలంకయున్ । కావగనేలుకొమ్మనిన గావరమందియు రావణుం
డుతా । భావములోననంగదుని జంపెదనంచు దలంపవానికిం । జావు
నునిశ్చయంబనుచు చయ్యనవచ్చె॥ ప్ర॥ అండజయానమందొదరి యా
ప్తముగాదిక సీతనిమ్మనెన్ । మండుచురావణాసురుడు మానినిజూచటు
లేచిపొమ్మనెన్ । దండధరుండు నాయెదుట తాళగలేడన రాముడెంత
యున్ పొండనె రాక్షసాధములు పోయిరిపోర॥ ప్ర॥ వచ్చినరాక్షసా
వళినివాలమునందెగటార్చుచుండిన । నచ్చిరనేకరాక్షసులువచ్చినవా
రలనంతగూల్చుచు । నచ్చిరివాలమూలమున వారినిబట్టియు నేలగొట్టి
యు । నచ్చటరావణాసురుడుయప్పుడువచ్చె॥ ప్ర॥ రావణుడప్పుడున్

కోపుల రాముడు చూడగ బారదోలుచుఁ । రావణురాకచూచిమతిరం
జిలుచున్నెడనావిభీషణుఁ । రావణుమీదతాఁగవయరాయిడిగానపుడేసి
యార్చుచుం । రావణుఁగ్రుడ్డై గదసి రాగనివేగ ॥ ప్ర ॥ తరలనిశక్తివే
సె దనతమ్మునిమీదనుచావుమంచును । న్నెఱుగులుగ్రిమ్మబాణములు
మ్రింగుచువచ్చెడిశక్తిచూచియుఁ । కరుణదలిర్పలక్ష్మణుడు గ్రక్కున
నడ్డమువచ్చిచొచ్చిన । న్మెరమెరదాకలక్ష్మణుడు మూర్ఛటుబోయె ॥
ప్ర ॥ తమ్మునిచూచి రాఘవులు తాలిమిదూలగ బుట్టియేడ్చియు । న్ని
మ్మహి రావణాసురునినిప్పుడె గూల్చెదనంచు నుగ్రుడై । క్రిమ్మశరం
బుతేసినను కాకకుతాళగ లేకలంకకుఁ । పొమ్మనపారిపోకనియుపోరు
చుబోర ॥ ప్రి ॥ సంజివి తేనుబంపవలె జాగికజేయక వేగనిప్పుడేయంజ
నదేవిపుత్రుమరి యంపిరిరామసుషేణులిద్దరుఁ । నంజలిజేసితారెమరి
యందునెవిక్రమశాలివేగమే । సంజివికొండదెచ్చెదనిసాహసమొప్ప ॥
ప్ర ॥ ఆక్షణమందు సంజివిని నప్పుడు దీసి సుషేణులిద్దరుఁ । లక్ష్మణుకి
చ్చినం బ్రతుకులక్షణకుందగరామచంద్రుకుం । వీక్షణచేసిమారుతిని వే
గమెకొండటువుంచిరమ్మనెఁ । యాక్షణమందు వుంచిమరి యప్పుడువ
చ్చె ॥ ప్రి ॥ లంకనునెప్పటట్లమరిలగ్గలకెక్కగజూచియాప్రిజల్ । యిం
కను నేమియుంబ్రతుకుయిప్పుడె రాముని సేనవచ్చియుం । శంకయులే
క రాక్షసులజంపగసాగె నటంచునేడ్వగఁ । లంకపతైనరావణుడు లజ్జ
తోనుండె ॥ ప్ర ॥ అంతటరావణాసురుడు నాత్మవిచారము సేయుచుండ
గా । నంతటనింద్రజిత్తుబలు యాగ్రిమాదృష్టిని తండ్రిడాచిసీ । యంత
టివాడుమానవుల నెక్కుడుచేసుకచింతనొందడీ । వింతలుగల్గునేగలుగ
నెక్కవలేను ॥ ప్ర ॥ రాతిరి నింద్రజిత్తు రఘురామునిలక్ష్మణు సేనమీా
దయుఁ । ఖ్యాతిగనాగపాశముల గట్టువేసియుమల్లిలంకకుఁ । ప్రీతి
గవచ్చితండ్రికిని ప్రేమయుబుట్టగవిన్నవించియుఁ । సీతయు దక్కెనం
చు తనచెల్వమునుండె ॥ ప్ర ॥ గరుడుని రాముదల్చినను గ్రక్కునవచ్చి
న నాగపాశముల్ । పరువడిపారిపోగనియు భక్షణజేసెను యిన్నిపాశ

ములన్ । గరుడుఁడు నాజ్ఞఁ దీసుకొని గ్రక్కున తగ్గను మెప్పటట్లుగా । పడి
పడియున్న వానరులు పట్టము జేరె ॥ ప్ర ॥ బలిముఖులైన రాక్షసుల భగ్న
ము జేసిరి వానరాధిపుల్ । యలరుచు రావణేశ్వరుఁడు నష్ట విచారము
నొందిచింతచే । బలమును బోయిరో యుచును బంపెనుయున్న కుమారు
లందరిన్ । నుసుమటు చేసి వానరులనుబ్బుమనుండె ॥ ప్ర ॥ కొడుకులునంతే
చచ్చిరని కోపముతో డుత రావణాధిపుం । డడలుచునుండఁగా సపుడుసగ్ర
సుతుండగు మేఘనాదుఁడుం । వడివడి నూరడించి తపద్దను గూర్చి తపంబు
జేసియున్ గడియలో వచ్చి తారథము గ్రక్కున నెక్కె ॥ ప్ర ॥ గుంపు
ల రాక్షసాధములు గూల్చిరి వానరులంత వేగమున్ । జంపుగ కుంభకర్ణుడునుదీ
నతనొందియు నాపలిఁకియున్ । గంపము చేత వచ్చినటు కోటలు నేడును
దాటి రాముపై । పాపముచూచి వానరులు రోయుచు వెళ్లె ॥ ప్ర ॥ మెక్కె
సనింద్రజిత్తుమరి యేర్పడజెప్పిన నీక్షణంబునన్ । గ్రక్కున వారి సంగర
ముఖంబున ఖండము జేసి వచ్చెదన్ । జక్కనజూచు తండ్రియసి చాపము
చేతను బూని తేరునుం । గ్రక్కున తోలె యుద్ధరణ యుక్తుడనొచు ॥ ప్ర ॥
వాడు మహోగ్రకోపమున వానరులందఁగ మ్రింగనార్చుచుం । నేలికరా
మచంద్రులును మెక్కడనున్న డటంచు రాగనా । వేడిమిజూచి రాఘవు
లు వీడు విభీషణా యెవ్వడంచు తా । వాడనె కుంభకర్ణుడని వాడును చెప్పె ॥
ప్ర ॥ బలిమిని దీసి దివ్యఘన బాణములున్ రఘురాము వానిపై । నలరుచు
బ్రహ్మయస్త్రమును సప్పుడు మంత్రప్రయుక్తి జేసినన్ । కులగిరి పర్వతం
బువలె గూలెను దానవలోకనాథుడుం । బలమును వాని మాయలును భ
గ్నములాయె ॥ ప్ర ॥ చచ్చెను కుంభకర్ణుడని చయ్యన రావణు మూర్ఛ
బోయి తా । నచ్చట లేచి రాఘవుల నందరిజంపెద నంచును గ్రుద్దై । మ
చ్చరమంత దీర్చ్యమని మానక నాసతికాయు బంపినన్ । నచ్చట రాముడేడ
నిన వానిని జూచి ॥ ప్ర ॥ కోపము చేత లక్ష్మణుడు గూల్చెన నాయతికాయు
నప్పుడున్ । పాపము హోమయుక్తమున భావితుడై మరి నేయు రావణున్ ।
కూపము నాహుతుల్ పడిన ఘూర్ణిల్లుచుండిన మావిభీషణుం । డాపో

గఁజూచిచెప్పె మఱియద్భుతమంచు ॥ ప్ర ॥ అంగదుఁడు వాయుపుత్రుఁ
డప్పుడెతలిరి హోమమవిఘ్నముం । సంగతిసేయుమంచుఁ బోదరి చయ్యన దె
చ్చిన కోపచిత్తులై । యంగదుఁడాదివానరుల నందఱి రావణుఁడాగ్రహవృత్తిఁ
చే । మిగ్రిఁగఁజేశ్చియూర్చెనని మిక్కుటమంచ ॥ ప్ర ॥ మునవరరావణే
శ్వరుఁడు మూలబలంబులనేక రాక్షసుల్ । నందఱిగూడివచ్చుచును నా
ర్భటముల్ బలు బొబ్బరింతలుం । చిందులుద్రొక్కుచున్నఁడువచెప్పెను
వేగ విభీషణుండుయియా । కందువవచ్చుబల్ముఖుల గంటివె స్వామి॥ ప్ర ॥
ఒక్కొకరాక్షసాధముఁడు నొక్కొకరాముఁడు సంగనప్పుడుం । బెక్కువి
ధంబులంచలిమి భీకరమూర్త్యవతారమెత్తిన । న్నెక్కుడజూచి రాఘవు
డు యేమిమహాత్మ్యమొ రాక్షసాధముల్ । గ్రక్కునగూలిరందఱును నే
య్యముకీర ॥ ప్ర ॥ రథముననెక్కి రావణుఁడు రాగనియింద్రుఁడు రామ
చంద్రుకుఁ । రథమునుమాతలింబనుప రాఘవుసన్నిధి వచ్చినిల్చినం ।
రథమును యెక్కి రాఘవుఁడు రంజిలనాకపులెల్లవేడుకఁ । రథమునరా
మరావణులు రాకలుచూచు ॥ ప్ర ॥ రాముఁడు గెల్చునంచు సురరాజును
వానరులెల్లవేడుకఁ । వేముఁడు గెల్చురావణుఁడు వేగమటంచు పిశాచరా
క్షసుల్ । ఆముకొనంగయుద్ధమున నప్పుడు బాకె మహాగ్రహింపులం । దా
మసులై పెనంగిరటు దానవులంత ॥ ప్ర ॥ అంతట రామరావణులు యు
స్త్రముల దగ పోరిపోరియున్ । సంతతశోకనిద్రుఁడను సద్భుతవిక్రములై
పెనంగుచుఁ । వింతలఁజూచువారుమఱి విభ్రములై పెనంగ రాఘవుం
డంతటరావణేశ్వరుని నాయువుఁదీసి ॥ ప్ర ॥ పదితలఁద్రుంచియును బా
హులువింశతి కొట్టివేసినన్ । నవనవమంగసంతతము నప్పుడ వెండియు
మొల్చుచుండఁగా । మదితలపోసి రాముఁగని మర్మముఁజెప్పె విభీషణుం
డునుం । సదయుఁడుయగ్నిబాణముల నత్తునఁ దీసి ॥ ప్ర ॥ ౧౬౦ ॥ దేవ
తలుంగ్రిశాచములు దిక్కులుకొంకలు వానరాధిపుల్ । భూవరుద్వైరి
యుక్తముఁయు బ్రహ్మలుసందఁ భీతిపొందఁగా । భావములోననస్త్రములు
బాహులువేసియు దృష్టిముష్టిచే । చాపగుణంబగాయనుచు చయ్యన వే

సె ॥ ప్ర ॥ అంతటఁగూలెరావణుఁడు నద్భుతమై మొఱఁబెట్టదేవతల్ । సం
తసమందిపుష్పములు చయ్యనరాముని మీఁదఁగూర్చిమా । కెంతసుఖం
బు జేసితివి కేశవరామ యటంచు మ్రొక్కుచున్ । నింతులుమంగళార్తు
లును నిచ్చిరి వేడ్క ॥ ప్ర ॥ రాముఁడువిల్లునంబులును రంజిలుతమ్ముని చే
తికిచ్చినం । భామయువచ్చిమండోదరి బాష్పజలంబులు గారనేడ్చుచుం
బ్రేమతోఁబ్రాణవల్లభుని పేర్మియుచూచటు మీఁదవాలియుం । వేమరు
నన్నతమ్ముఁడును వేగమెవచ్చె ॥ ప్ర ॥ అన్నకురావణేశ్వరున కగ్నిదహిం
పగ జేసితమ్ముఁడిక్ । మన్ననజేసియావదినె మండోదరిం దగ నూరడించి
యుం । గన్నులనీళ్ళునుందుడిచి కంజదళాక్షుని బంపెలంకకున్ । నున్న స
ఖీజనంబులను వెంటనువెళ్ళ ॥ ప్ర ॥ భీకరలంకనిప్పుడు విభీషణుఁబట్టముగ
ట్టిరమ్మనెం । బ్రాకటవానరాధిపులు పావనియుం మొదలైనవారలుం
భీకరమొప్పదోడ్కొనుచు భేరిమృదంగము లంజెలంగగా । శ్రీకరమైన
రాజ్యమును జెల్వముఁగట్టి ॥ ప్ర ॥
అప్పుడు సీతదెమ్మనుచు నాజ్ఞయొసర్చెను రామచంద్రుఁడుం । గప్పుర
గంధిదోడ్కొనియు గ్రక్కునవచ్చె విభీషణుండురా । దెప్పునఁజూచి రా
ఘవుఁడు తెంపుగమాటల నాడెలక్ష్మణా । జెప్పుమునగ్ని జేరుమని సీతతో
వేగ ॥ ప్ర ॥ రామునిచిత్తముం దెలిసి రంజిలుసీతయు నగ్నిజొచ్చినం ।
భామనునగ్నిహోత్రుఁడును జేతులమీఁదను నెత్తిదెచ్చియుం । స్వామికి
నొప్పగించియును సంభ్రముగా మఱిదేవదానవుల్ । ప్రేమతోకన్నతం
డ్రి మునిపీఠమువచ్చె ॥ ప్ర ॥ వచ్చినవారికందరికి వందనమప్పుడు చేసె
రాముఁడున్ । నచ్చటసీతబుద్ధియును నందరుజెప్పిన సమ్మతించియున్ ।
ముచ్చటఁగారవించితన మోహములుం బయలొప్పిబాయకన్ । నచ్చరి
తుండు రాఘవుఁడు సమ్మతినుండె ॥ ప్ర ॥ వేగనయోధ్యచూడవలె వేడు
కతలిఁకయు నూడునాళ్ళకున్ । యేగతిజేరవచ్చునని యిష్టముతోడ వి
భీషణుండుయు । బోగలపుష్పకము పూర్వమునుంచియు నున్నదె
క్కను । శ్రీగుణభాగ్యశాలియతి శీఘ్రముచేసె ॥ ప్ర ॥ తెమ్మనెరాము

చంద్రుపను తెచ్చివిభీషణు డంత వేడుకన్ । సమ్మతిసీతరాముడును సం
భ్రమునెక్కఁగ లక్ష్మణుండునున్ । ఇమ్మహీవానరాధిపులు యెక్కిరిదా
నవులు న్విభీషణుండుం । లెమ్మన జేయప్రార్థనను లేచటువంటిదూర
మున్ । బూచినవృక్షముల్ నదులు పూర్వతువచ్చిన త్రోవమార్గ
ముం । చూచినవార్థియింతికిని చూపుచు వేడుక లన్నిరాముడున్ । యో
చనచేసినందరను యోధులుగూడి ॥ ప్ర ॥ చేరిరిచిత్రకూటముకు చెల్వ
ముగారఘు రాముదేవుడుం । ధీరుడునై నయాభరతు దెప్పగబంపిరి మా
రుతాత్మజుం । గూరిమివిన్నవించినను కోరికెచెల్లెనటంచు సప్పుడున్ ।
ఆరయతల్లివచ్చిరటు లందఱుగూడి ॥ ప్ర ॥ తల్లులుతమ్ములుంగనియుదం
డములుం బిగికౌగిలింతలుం । బల్లవపాణిసీతకును పాదములందగ మొ
క్కరందరుం । జల్లనిజూపులుంజనులు సంభ్రమమై నడువంగవేడుక ।
లొల్లముగాగ దేవతలు ముచ్చటనొంద ॥ ప్ర ॥ వచ్చిరయోధ్యపట్టము
కు వాద్యములుం జెలగంగవేడుకన్ । వచ్చిరియిష్టభృత్యులును వానర
సేనలు గొల్వగామఱిన్ । వచ్చిరియిల్లుశొచ్చియును వారిజనాభుడు కొ
ల్వదీర్పగా । వచ్చిరిదేవసంఘములు వర్ణనజేయ ॥ ప్ర ॥ రాముడుసీ
తగూడుకొని రంజిలుచున్ మణి పీఠమందునుం। బ్రేమతోనున్ననందరును
బ్రీతియొనర్చుచుగొల్చుచుండగా । రామునిజూడవచ్చిరట్లు రాజకుమా
రులు బంధువర్గముం । భూమిలోనున్నయాప్రజలు పొందుగరాగ ॥
ప్ర ॥ గురువువశిష్ఠుకౌశికుడు కూరిమితోడుత ఋశ్యశృంగుడున్ । వరు
సమునీంద్రవారలును వచ్చిరిరాముని జూడవేడుకన్ । సరసులురాజవల్ల
భులు సత్కులజాతులు బంధువర్గముం । గరుణతోవచ్చియాజనకు గ్ర
క్కునజూడ ॥ ప్ర ॥ పరుబిడిబ్రహ్మనారదులు పార్వతిగూడి సదాశివుం
డునుం । మరిశచిదేవియింద్రుడు విమానము లెక్కియువేడ్కజూచుచున్
మెరువడరంభయూర్వశియు మేనకయుందగ నాట్యమాడుచుం । దరు
ణులుగూడి వారుమరి తల్లగయుండె ॥ ప్ర ॥ కిన్నరయక్షగంధరులు కీ
ర్తనపాడగ నష్టదిక్కులుం । చెన్నగమంసలానైపులు చంద్రుడు సూ

ర్యాడు దేవదానవుల్ । కన్నులఁజూచిపుత్రులను కాంక్షయుదీర్చగ గన్న
తండ్రియుఁ । వన్నెలుమీరవచ్చెనట వారిజనాభ ॥ ప్ర ॥ మింటమ్రో
దంగభేరులును మిక్కుటమై చెలఁగంగనిక్కటం । దంటబలియ్యమేళములు
దప్పెటబూర గపిళ్ళగ్రోవులుం । మింటనుగప్పపుష్పములు మేదినియా
ముని వేషభాషలుఁ । నట్టుజెంగికార్భటము లందనుగూడి ॥ ప్ర ॥ వీథు
లలంకరించిరటు విప్రులురాజులు వైశ్యశూద్రులుం । వీథులతోర
ణంబులును వింత వినోదములైన చోద్యముల్ వీథుల పచ్చ కస్తురి
యు వేడుకగామరి వేదవాద్యముల్ ॥ వీథుల వీథులం బ్రజలు వేడ్క
లు సేయ ॥ ప్ర ॥ ఏనుగులుం రథంబులును నెక్కు తురంగమముల్
మహోష్ట్రముల్ । మానగపమ్మదంబునను మంత్రులుచాల పదాతివర్గ
ము । వానరసేనలుంమఱియు వాలిలోభేదము భల్లుకంబులం । దానవ
మూకలుంగదసి తలఁకయుండె ॥ ప్ర ॥ అప్పుడయోధ్యపట్టమున న
న్నిటనొప్పియు రాజధానియై । యెప్పుడుజూచిసంభ్రమని యెవ్వరినె
వ్వరి తాముజూచుచు । నప్పుడునందుకాంతలునునందముజూచినచం
దమామనుం । దప్పులుబట్టువారు పరతంత్రులుగారె ॥ ప్ర॥ అందువశిష్ఠ
కౌశికులు నత్రిమహామును లైనపెద్దలుఁ । నందరుగూడిరామునకున
న్నిటమంచిదినంబుజూచియుం । బొందగచైత్రశుద్ధమున పూనిమహా
ర్ణవమందువేడుకఁ । నందరుజూచిపట్టమును ధీరతకాసపు డాంజనే
యులుం । ముచ్చటపూర్ణకుంభముల ముందరగామును లంతగూడుక
న్నచ్చటసీతరాములకు నందరుగూడభిషేకమప్పుడుఁ । హెచ్చుగజేయు
వేడుకలు యెంతనిజెప్ప ॥ ప్ర ॥ కట్టిరిభాషికంబులను కంజదళాక్షికి రా
మభద్రికుం । బెట్టిరిచేతముద్రికలు భీకరమై జగమంత వెల్గగా । పట్టిరిఛ
త్రచామరలు పార్శ్వమునన్నతి భక్తితమ్ములుం । గట్టిరిచేతకంకణము
కావుమటంచు ॥ ప్ర ॥ భరతుడు లక్ష్మణద్వయులు భక్తిప్రసక్తిని గొల్చి
నిర్భయుం । హరికరుణాకటాక్షమున నప్పుడుతమ్ములు నానందించిరం । ద
రుములునచ్చిపీకను తాలిమిసేవలు సేయుచుండగా । నియపుననుండిరి

ప్రేమున నిద్దురగొల్వ ॥ ప్ర ॥ సన్నిధినున్న యట్టి కవుసల్యకునైకకు మొ్రొక్కి రప్పుడుం। నున్నతమౌ సుమిత్రికును నొప్పగదంపము బెట్టిరందరుం సన్నముభక్ష్యభోజ్యములు నందరుగూడుక నారగించియు। స్వన్నిట తృప్తులైసుఖము లనుభవమంద ॥ ప్ర ॥ గురువులకున్ మునిప్రముఖు లో టికి రాముడు మొ్రొక్కినిల్చియుం। నరయక మీకటాక్షమున సన్నిశుభం బులు గల్గెనేడుకన్। వరుసతో వచ్చినందరికి వస్త్రధనంబులు చాలినట్లు గా - సరసిజనాభుడప్పుడును సమ్మతిబంపె ॥ ప్ర ॥ గురువునశిష్యుడతిప్రము ని కూటములెల్లను వేదమూర్తులై। పరజనపోషకుండుజన భక్తుల పాలిటిసీతరాముడుం। బరజనపోషులై పతిత పావనులై యిల యేలురా జుగా। వరమునిరాముతోననుచు వర్ధిలుచున్న ॥ ప్ర ॥ సీతనుగూడిరా ముడును చిత్రజుకేళిలో లోలలాడుచుం। ప్రీతిగనుండిరిద్దరును ప్రేమ స్సునుంచి సమానసౌఖ్యులై। ఖ్యాతిగతమ్ములందరును కాంతలగూడి సు ఖంబునొందియున్। సీతసురామచంద్రులకు సేవయుజేయ ॥ ప్ర ॥ దయ గలవాడుభానుకుల ధన్యుడురాముడు రాజ్యమేలగా ॥ భయమును లేదు కల్మియెడ బాయమునన్నిట భాగ్యముల్ మరిన్। ప్రియమునుధర్మముల్గ డిగి ప్రేమబెనంగి మహావిభూతులై। ప్రియసఖులున్ సఖిజనులు ప్రేమ తోగూడి ॥ ప్ర ॥ అట్టిదయాపరుండవని యంజలిజేసితి నన్నుగావుమీ। గట్టిగయెంత లేదనక కంజదళాక్ష కటాక్షమిప్పుడుం। బట్టిననాదుదుర్దశ మ్ము పారగనొట్టి భయంబుదీర్చుమీ। చుట్టము లేదునాకుమరి చుట్టము వే ॥ ప్ర ॥ దాసజనానుపోష ధనదాయక నాయకరావె కావవే। ఈ సమయానసీకరుణ యుంచకబ్రోవుమి జాగుసేయకే। దాసునుదాసదా సుడను ధన్యునిగాననువేగజేయవే। నాసరివారిలోననను మన్ననజేయు ॥ ప ॥ శ్రీకరుడైనరామునకు సీతకుప్రీతిగ పద్యవాద్యముల్। ప్రాకట మైనవై భవము భాగ్యములంగల రీతిజెప్పితిం। చేకొనినిత్తగింపునను చా ల్పముగానెడ బాయకుండుమీ। లోకములోనసీ వెగతి లోలుడవైన ॥ ప్ర ॥ మంగళమౌనురామునికి మంగళమౌమము గన్నతల్లికిం! మంగళ

మహానులక్ష్మికిని మంగళమహామము గన్న సీతకున్ । మంగళమానుజానకికి మంగళమహామము బాయకుండుమీ । మంగళమాను యిద్దరికి మమ్మునుగావు ॥ ప్ర ॥ ఛందములక్షణంబెఱుగ జెప్పితినేక వనంబుకొద్దిలో । నిందునదప్పులుంగనియు నిష్టముచేసుక చిత్తగింపుమీ । యందరిపాదసేవకుడ నచ్చనపుత్రుడ నారసింహుడన్ । వందనమయ్యకౌలకును వారిజనాథ ॥ ప్ర ॥ రాజులమేటిరాజరఘు రాజమహాత్ముడు రాజమాన్యుడై । రాజితకీర్తిశాలియగు రాముడురాజ్యాభిలాషసక్తుడై । యీజగమేలురాజులకు నిష్టజనంబులు సింహాసనార్చమా । భూజనభక్తరక్షకుడయి భూతిదలంచె ప్రసన్నరాఘవా ॥

ప్రసన్నరాఘవశతకము.

సంపూర్ణము.

శ్రీవేంకటేశ్వరవిద్యాసాగర ముద్రాక్షరశాల.

ప్రకటన

గోదావరిజిల్లా కాకినాడనగరం పత్రివారివీధి పెద్దమసీదుకు పశ్చిమమునున్న మంగు వెంకటరంగనాధరావుగారి నె1862రు యింటియందుండు శ్రీ వెంకటేశ్వర విద్యాసాగర ప్రెస్సునందువిక్రయించబడుగ్రంథములు.

హెడ్డింగుకైఫువి.

శుకరంభా సంవాదం, సుమతి, నరసింహా, వెంకటాచలపతి, భళిరకరివేల్పు, శతకములు. సీతాకల్యాణం యక్షగానం, దసరాపద్యములు, శ్రీరామవిన్నపం, సీతసమర్త, యజుర్వేద సంధ్య, పుష్పబాణవిలాసం, తవాక్యం, కృష్ణజననం, ఆంజనేయదండకం, గజేంద్రమోక్షం శ్రీహరివిన్నపములు, దశరత్నములు, నిట్టలప్రకాశంగారికీర్తనలు, మంత్రం, ఫస్టుప్రైమరు సీతాకల్యాణంపాట, అరసవిల్లి సూర్యనారాయణదండకం, భర్తృహరి, పెద్దకుచ్చెలకథ, శ్రీకృష్ణభక్తసంవాదము

ప్రచురపత్రిక

పుస్తకవ్యాపారస్థులకు

గోదావరిజిల్లా కాకినాడనగరం పత్రివారివీధి నె 1862రు యింటియందుండబడిన శ్రీవేంకటేశ్వర విద్యాసాగర ప్రెస్సునందు రకముల తెలుగుకైఫులతో అనేకరకముల గ్రంథములు ముద్రించి విక్రయించుచున్నారము. గ్రంథములయందు తప్పులుండి కాగితములు దళసరివి శ్రేష్ఠమైనవి ధరలు చవుక యిదిగాక వర్తకులకు కొన్ని కావు సమయములయందు కేవలము కొన్నిరకములే అమ్మకమునకు జమాలైవుండును అన్ని యేరకంగ్రంథములు యేఅచ్చుతో యెన్ని దినములకు తప్పుచేయుమంటే ఆ ౧౮౦ వ్వగలము పేపరునకైనా ప్రాస యెప్పుడు ప్రెస్సువారివద్ద నిల్వయుండును. ॥

మంగు వెంకటరంగనాథరావు.

ఉ॥ శ్రీరఘురామసర్వసుర ♦ సేవితభవ్యవికుంఠధామ సం
సారసముద్రతారణసు ♦ సాధన నిర్మలనామదృప్తబృం
దారకవైరివీరచయ ♦ దారణకృత్ప్రదరౌఘభూమవం
దారుజనాభిరామఖర ♦ దానవమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ ౧౭

ఉ॥ శ్రీరఘువంశసంభవవ ♦ రేణ్యవిదారితదైత్యసైన్యబృం
దారకమాన్యభక్తవర ♦ దాయకధన్యనృపాగ్రగణ్య దు
ర్వారదురంతచాపఘన ♦ రావవిరాజితజన్యదుష్టదో
స్సారవిభీత సాధుజన ♦ సంఘశరణ్యహరీజనార్దనా॥ ౧౮

ఉ॥ శ్రీరమణీపతీబలవ ♦ శీకృత ధూర్జటిపూర్వదిక్పతీ
వీరశుభాకృతీ త్రిపుర ♦ భేదితురంగ సురద్విపాత్రిరా
ట్స్ఫారదనీరదేందు కరి ♦ శాత్రవడింబ తుషారమల్లికా
హారమరాళ రాజధవ ♦ ళాయుతకీర్తియుతీజనార్దనా॥ ౧౯

ఉ॥ దారుణకైటభాసురవి ♦ దారణశంకర పద్మజాదిబృం
దారక తాపవారణబు ♦ ధస్తుతికారణ భక్తమానవో
త్తారణ కీర్తిపూరణస ♦ ధర్మవిచారణ కుంభకర్ణదు
ర్వారసురారి మారణవి ♦ రాధకృతాంతనమోజనార్దనా॥ ౨౦

ఉ॥ శ్రీరఘువంశ వీరఘన ♦ సింధుగభీర కపీంద్రసైన్యవి
స్ఫారసుమేరుధీర భవ ♦ పాతకసంఘవిదూర దీనమం
దార దురాపజారవస ♦ దప్రతిమానశరీర వైరికాం
తారకుఠార యవ్యయపద ♦ ప్రవిహారహరీజనార్దనా॥ ౨౧

ఉ॥ దారుణదైత్యమేఘసము ♦ దాయసమీరణ మానిచిత్తసం
చారణసర్వలోకహిత ♦ శాసనకారణ భక్తలోకసం

తారణ పీతవస్త్రపరి ♦ ధారణ రావణకంఠపంక్తిని
ర్వారణ సర్వపాపచయ ♦ వారణ వామన శ్రీజనార్దనా॥ ౨౨

ఉ॥ శ్రీరమణీకళత్ర యత ♦ సీసుమరాజితగాత్ర సర్వబృం
దారకగీతిపాత్రవిన ♦ తప్రికరాంబుజ మిత్ర ఘోరసం
సారలతాల విత్రనవ ♦ సారసపత్రికనేత్ర సంస్తుతో
దారచరిత్ర శత్రుచయ ♦ దారుణజైత్రహరీజనార్దనా॥ ౨౩

ఉ॥ శాంతతపోధనేద్వనవ ♦ సంతనితాంతయశఃపరిపూరితా
శాంతపయఃపయోనిధిని ♦ శాంతవిదేహ సుతాసతీమనః
కాంతపదబ్జనమ్రనర ♦ కాంతఫణీంద్ర ఫణాళవాసవి
శ్రాంతఘటశ్రవోశ్రపవి ♦ శాంతపరంతప శ్రీజనార్దనా॥ ౨౪

ఉ॥ అంకితకుండలాదిమకు ♦ టాంకధరాతనయా విరాజివా
మాంకసురూపనమ్రమక ♦ రాంకపరిభ్రాంతభానుమత్సహ
స్రాంకకపాలిసంస్తుతమ ♦ హాంకసుదర్శన ధూతదంతిరా
డంకని మేషశోషితన ♦ తాంకవరాంకహరీ జనార్దనా॥ ౨౫

ఉ॥ శంకరపద్మజాతహరి ♦ సైంధవ సంస్తుత తారకాంకని
శ్శంకభృగూద్వహోద్ధతిస ♦ శంకరరంకవిశంకటాహిప
ర్యంకనిజాస్యనిర్జితశ ♦ శాంకఖరోపలటంకవైనతే
యాంకదశాస్యకంఠతృటి ♦ తాశ్రితపంకహరీజనార్దనా॥ ౨౬

ఉ॥ హారపటీర హీరహర ♦ హారతుషారతుషార ధామనీ
హారక రాజిపారద శ ♦ తారకతారక పద్దికుందమా
దారసితారవిందభక ♦ డంబకపాండురకీర్తిసారసం
భారముసీంద్రభక్తపరి ♦ పాలనపావన శ్రీజనార్దనా॥ ౨౭

చ॥ బలము దొఱంగి చేవచెడి ♦ ప్రాయమువ్రాయియొడల్వడంకిక
న్నులనువృదప్పిదంతములు ♦ నుగ్గగు వేళను మానవాళినీ
సలలితనామ సంస్మరణ ♦ సల్పిన వింతయె ప్రాయమప్పుడేఁ
దలఁతుభవత్పదాబ్జముల ♦ దాసునిఁగావవె శ్రీజనార్దనా॥ ౨౮

ఉ॥ దారుణపాపవారినిధి ♦ దాటఁగనావయనంతదుఃఖసం
సారదవానలార్చికివి ♦ శాలసుధామయవృష్టిధారతా
ఘోరగవర్గముందఱుమ ♦ నుగ్రఖగేంద్రునిశక్తియంచునీ
తారకనామముందలఁతు ♦ దానవమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ ౨౯

ఉ॥ ప్రాణవియోగవేళనుభ ♦ వత్పద పంకజ చింతనంబునే
మానకసేయఁగల్గుదునొ ♦ మానుదునో తెలియంగఁబోలునే
కానరఘూత్తమాయిప్పుడె ♦ గానముసేయుదు నీమహత్త్వమున్
దీనునినన్నుఁగావుమువి ♦ దేహసుతావర శ్రీజనార్దనా॥ 3౦

ఉ॥ పామరులైన నీపరమ ♦ పావన నామముసంస్మరింపనీ
ప్రేమకుఁబాత్రులౌదురని ♦ పెద్దలుసెప్పఁగఁగాంచి భక్తినీ
నామమునారతంబుమది ♦ నాటఁగఁజేసితినయ్య భక్తచిం
తామణియెట్లుగాచెదవొ ♦ దానవమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ 3౧

ఉ॥ నీదుమహత్త్వముందెలుప ♦ నీరజగర్భగురూరగాధిపుల్
సాదరవాక్యకౌశలిర ♦ వంతయుఁజాలరసంగనాకునిం
తేఁదరమేనుతింపనిను ♦ నేడసృగాలమునాకమేడనన్
వాదముగాంచమేభువిని ♦ భక్తజనావన శ్రీజనార్దనా॥ 3౨

చ॥ దశరథ నందనుండవయి ♦ తాటకఁదున్మిసుబాహుఁ గూల్చియా
బసవనిరౌతుకార్ముకము ♦ వంచియుదారతఁదండ్రిపంపునన్

భృశగతి దండకాటవికి ♦ నేగి ఖరాసురుఁగుంభకర్ణునిన్
దశముఖుఁగూల్చితీ వెకద ♦ దానవమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ 33

ఉ॥ భూపలలామనిన్ను మదిఁ ♦ బూని సదాభజియించు మానవుల్
పాపులెయైనఁబూర్వ మున ♦ వారలపాపపుఁగొండ్లయిల్లిఁకన్
నీపద భక్తివాతహతి ♦ నిల్వఁగనేర్చునె నాల్గుదిక్కులన్
రూపరిమాయకూడ భవ ♦ రోగభిషఙ్మణి శ్రీజనార్దనా॥ 38

ఉ॥ ప్రాపుగనీదునామమును ♦ బాయకధ్యానముసేయు వారికిన్
బాపముపొవునంచు దవ ♦ వహ్నిని నేపునమ్రింగవచ్చుబల్
ల్పాఁపదొరన్ మృణాళముగఁ ♦ బట్టఁగవచ్చుమహేశలోచనా
టోపముమాన్పవచ్చును ప ♦ టుష్కరణంబున శ్రీజనార్దనా 3౫

చ॥ చరణముసోకినంత శిల ♦ జవ్వనియయ్యె మరామరాయనన్
వరమునియయ్యె నొక్కరుఁడు ♦ వారిధిఁగట్టెను వానరావళుల్
శరనిధిలోనఁదేలెగిరి ♦ సంచయమప్పుడు నీమహాత్త్వమున్
దరమె నుతింపమాకు ఖర ♦ దానవసూదన శ్రీజనార్దనా 3౬

ఉ॥ చండరిపుప్రకాండబల ♦ షండవి ఖండనమాడితేషుకో
దండకళాప్రచండ భుజ ♦ దండుడవయి దశకంఠకంఠముల్
భండనభూమిఁజక్కడఁచి ♦ భక్తజనావళి నేలినట్టియు
ద్దండుడవైన రాముఁడవు ♦ దైత్యవిమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ 3౭

ఉ॥ దీనశరణ్యుఁడంచు నలు ♦ దిక్కులమిక్కిలి పిక్కటిల్లి పెం
పూనఁగయాచకావళికి ♦ నొప్పగు కొంగుపసిండి యేయునన్
దానవిధాన కల్పకమ ♦ నన్గడుఁ గీర్తివహించు నిన్ను నేఁ
గానఁగ వచ్చినాఁడవడి ♦ గా ధరణీరమణా జనార్దనా॥ 3౮

ఉ॥ దీనులఁ గావఁ గంకణము ♦ దీరతదాల్చినవాఁడవంచు నే
దీనుఁడనంచు నీమఱుఁగు ♦ దిక్కని చొచ్చితి దీనమానవా
ధీనవయాధురీణనను ♦ దీనునిఁ గావవె చూడ వేకృపన్
ధ్యానకళాప్రవీణ భవ ♦ తాపనివారణ శ్రీజనార్దనా॥ ౩౯

ఉ॥ కోరినవాంఛలెల్లసమ ♦ కూర్చుచుఁ బ్రోచెడితండ్రి తన్ను వే
మారుస్మరింపనాపదల ♦ మాన్పువిభుండు కరంబులొగ్గినన్
మారువచింపకన్నియును ♦ మానకయిచ్చెడి దాతయంచు నిన్
జేరిభజించియూడిగము ♦ సేయుచునుంటిని శ్రీజనార్దనా॥ ౪౦

ఉ॥ రాతినినాతిఁ జేసియుఁ గి ♦ రాతునిఁ బ్రోచిజగానఁ గోఁతిక
త్యాతతరాజ్యమిచ్చి కరు ♦ ణాంబుధివై యుడుతన్ గరంబులన్
ఖ్యాతిగదువ్విపక్షికప ♦ వర్గమునిచ్చి యరాతిఁ గాచునీ
ఖ్యాతినిఁ గాంచివచ్చితిన ♦ యారఘుసత్తమ శ్రీజనార్దనా॥ ౪౧

ఉ॥ మామకపాపబృందముల ♦ మాన్పఁగదే రఘురామ రామశ్రీ
రామభవత్పదాబ్జముల ♦ వ్రాలితి వే రొకవేల్పుఁ గొల్వనీ
నామమె సంస్మరించెదను ♦ నన్నిఁక నేగతిఁ గాచెదో కృపా
ధామశమాభిరామఖర ♦ దైత్యవిమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ ౪౨

ఉ॥ అట్టిటుఁ జూడకుండ శర ♦ వార్ధులఁ గాచుట నీకు వెన్నతోఁ
బెట్టిన విద్యయేకదవి ♦ భీషణు రావణుతమ్ముఁడంచు లోఁ
బెట్టకప్రోవవైతివఁట పేరిమి ♦ తోడుత నన్నుఁ గూడఁ జే
పట్టవె యావిధంబుననె ♦ పాతకమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ ౪౩

ఉ॥ ఆగమవేద్యసర్వశర ♦ ణాగతరక్షణ సువ్రతాఢ్య సీ
తాగజగామి నీరమణ ♦ తాపసపోషణ సత్యభాషణా

నాగశయాన నిన్నె మది ♦ నమ్మితి సర్వమునీవె నాకునీ
వేగతి పోవ వేరఘుప ♦ తీనృపతీ సుకృతీ జనార్దనా॥ ४४

చ॥ వనరుహనాభదీనజన ♦ వత్సల విన్నపమాలకింపుమీ
ఘనమగునీభవాబ్ధిఁబడి ♦ కంపమునొందుచు నీవలేకని
న్ననయముఁగొల్చి నీదుచర ♦ ణాబ్జములంబడినాఁడ మోక్షసా
ధనమును జూపవే కరుణఁదాసునిఁ ♦ గావవె శ్రీజనార్దనా॥ ४५

చ॥ అగణితమైన నాదుదురి ♦ తావళి మానసవీధినగ్గలం
బగుపరితాపముంబొరయ ♦ నాధులొనర్చుచునున్నదయ్యనా
వగలను మాన్పి పాపములఁ ♦ బాయఁగఁజేయవె కావవేకృపన్
దగదని చిత్తమందిడక దైత్యని ♦ షూదన శ్రీజనార్దనా॥ ४६

చ॥ అభయము జానకీశయభ ♦ యంబువిభీషణరక్షణవ్రతా
యభయమురావణారియభ ♦ యంబుఖరత్రిశిరోవిమర్దనా
యభయము పద్మనేత్రయభ ♦ యంబుమహేశ్వరచాపఖండనా
యభయముచక్రపాణియభ ♦ యంబభయంబు హరీజనార్దనా॥ ४७

ఉ॥ భావచవాభియాతినుత ♦ భాసరవంశపయోధిచంద్రనిన్
దైవముతల్లితండ్రియును ♦ దాతగురుండు భిషగ్వరుండుగా
భావనసేయుచుంటిననుఁ ♦ బాలనసేయవెకావవేజగ
త్పావనమూర్తిదాశరథి ♦ దానవమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ ४८

ఉ॥ నందితవందిబృందరఘు ♦ నందనత్వచ్చరణారవిందని
ష్యందమరందబిందు చయ ♦ సంచితపానముగాదె విందుసా
నందపురందరాబ్జజన ♦ నందనవందితభక్తమానసేం
దిందిర రాజసంతతికి ♦ దీనజనావన శ్రీజనార్దనా॥ ४९

చ॥ జనకసభాంతరాళమునఁ ♦ జాపముభగ్నముగాఁగఁ జేయుచోఁ
గనదురుపంక్తికంఠవహు ♦ కంఠవిదారణముంబొనర్చుచో
వినిశితశస్త్రపాతమున ♦ వీకుఘటశ్రివుఁగాంచువేళలన్
గనినభవద్భుజాబలము ♦ కల్మినిగొల్చెద శ్రీజనార్దనా॥ ౫౦

ఉ॥ కామమదాది శత్రుచయ ♦ గర్వవిపాటన కారకంబుగా
భీమవిపన్నగోత్కరవి ♦ భేదనవజ్రనిశాతధారగాఁ
గామితసిద్ధిదానచణ ♦ కల్పమహీజనమంబుగాఁగనీ
నామమెసంస్మరించెదను ♦ నన్గుణింపవె శ్రీజనార్దనా॥ ౫౧

ఉ॥ వారిజనేత్రనిమ్నమానసయ ♦ వారితవిక్రమరావణాదిదు
ర్వారసురాభియాతికుల ♦ పర్వతవజ్రవినమ్రమానవో
త్తారణ దీక్షసంసరణ ♦ తారణకారణనామరామసీ
తారమణీమణీరమణ ♦ తాళవిభేదన శ్రీజనార్దనా॥ ౫౨

చ॥ శ్రితజన భాంధవుండు సర ♦ సీరుహపత్రవిలోచనుండు వి
శ్రుతశుభవర్తనుండు రవి ♦ సూతిసఖుండు రఘూద్వహుండుమా
రుతసుత సేవితుండు భవ ♦ రోగకసిద్ధభిషగ్వరుండు మా
పతియని సర్వదాగొలుతుఁ ♦ బాడుదునాకుదు శ్రీజనార్దనా॥ ౫౩

ఉ॥ సల్లనివాఁడు పాపముల ♦ నమ్మినవారల నెల్లరందగన్
జల్లగఁజూచి మేలు వెదఁ ♦ జల్లెడువాఁడు కృపారసంబు జా
బిల్లెకు వాఁడు కొల్లలుగఁ ♦ బెక్కువరంబు లొసంగువాఁడు శ్రీ
వల్లభుఁడంచుఁ జెప్పఁగని ♦ వచ్చితిఁగావుము శ్రీజనార్దనా॥ ౫౪

ఉ॥ శ్రీయుత జానకీరమణ ♦ శ్రీధర కేశవ కృష్ణరాఘవా
తోయజనాభరామఖర ♦ దూషణవైరి నృకేసరీజగ
న్నాయకదేవ దేవహరి ♦ నారదవందిత పాహిపాహినా
రాయణ దీనరక్షణప ♦ రాయణవామన శ్రీజనార్దనా॥ ౫౫

చ॥ శరణనఁగా విభీషణుని ♦ శత్రుకులోద్భవున్నైన నేలవే
మొఱలిడివచ్చినట్టి సుర ♦ ముఖ్యునిఁ బ్రోవ బలీంద్రువేఁడవే
నిరతము పాహిపాహి యని ♦ నేనిటకుయ్యిడ వేగరాగదే
కరివరరక్షకా శరణఁ ♦ గావవె చూడవె శ్రీజనార్దనా॥ ౫౬

ఉ॥ దీనుఁడనై ననాకుధర ♦ దిక్కిఁక నెవ్వరు రాజసింహ నీ
వే నిజమైన దిక్కనుచు ♦ నెంచి నినున్ శరణంబు వేడితిన్
గానక్షమించి నన్నిపుడు ♦ కావవె నాదు మొఱాలకింపరా
దేననుఁబ్రోవ వేతలఁప ♦ వేరఘునందన శ్రీజనార్దనా॥ ౫౭

చం॥ శరణుసనాతనా శరణు ♦ సామజరక్షణ పక్షివాహనా
శరణుమఖావనా శరణు ♦ సంయమిపోషణ సత్యభాషణా
శరణుకృపాధనా శరణు ♦ శశ్వదరోషణ పాపశోషణా
శరణుమహోరణా శరణు ♦ సంస్తుతిభూషణ శ్రీజనార్దనా॥ ౫౮

ఉ॥ అంబుజమిత్రసూతిపయి ♦ నంజనపుత్రునిపై మదోద్ధురే
భంబుపయి న్విభీషణుని ♦ పై శబరీసతిపై నహల్యపై
నింపుగఁజూపినట్టి దయ ♦ నెప్పుడు నాపయిఁ జూపు నీదు పా
దంబుల నమ్మినాఁడ సత ♦ తంబును రాఘవ శ్రీజనార్దనా॥ ౫౯

ఉ॥ నమ్మితి మిమ్మునిమ్ముగను ♦ నమ్మనయందనయమ్ము నీదున
త్తమ్ములతమ్ముకాననుఁ ♦ దమ్ములఁ గమ్మగఁగ్రమ్మునమ్మరం
దమ్మునహర్నిశమ్మును ముఁ ♦ దమ్మునఁ గ్రోలుదు దీనపారిజా
తమ్మనునట్టినీబిరుదుఁ ♦ దప్పక కావవె శ్రీజనార్దనా॥ ౬౦

చ॥ శ్రితులకు భూషణంబులగు ♦ చున్ దనరారు భవత్కథావళుల్
సతతమువించు నీదుపద ♦ సంస్మరణంబున సంతసించునా
హతదురితౌఘపూతమను ♦ జాలికినానుదురంత మ్రొక్కెదున్
వితత విభీషణాగ్రభవ ♦ వీరవిమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ ౬౧

చ॥ జనకసుతామనోవిమల ♦ సారసనందిత మిత్త్రబింభరా
సనకసనందన ద్రుహిణ ♦ జాతముఖార్చిత పత్కుశేశయా
వనరుహ బాంధవప్రకట ♦ వంశపయోనిధి తారకావరా
కనకవి భూషితాంగ మధు ♦ కైటభమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ ౬౨

ఉ॥ ఓహరిసాహసింగదిసి ♦ హుమ్మనుచున్ వడిహుంకరించి పె
ల్లాహవభూమిఁ దాకిన ఖ ♦ రాదిములంబదునాల్గువేవురన్
బాహిరపోయిప్రాణములఁ ♦ బాయఁగఁ జేసితివౌరభీమ భ
ల్లాహతి నీవొకండవమ ♦ హాస్ఫురణంబున శ్రీజనార్దనా॥ ౬౩

ఉ॥ కంటిని నేభవన్మహిమఁ ♦ కన్నులపండువుగాఁగ నేడహో
వింటిని నీవృథవ్రితము ♦ వీనులవిందుగ పేల్పుపిండులో
నంటిని మేటివంచునిను ♦ నన్యులనేఁదరిఁ జేరనంటినీ
బంటులబంటనంటిని కృ ♦ పామతిఁ బ్రోవుము శ్రీజనార్దనా॥ ౬౪

చ॥ ఖరకరకోటిధామమున ♦ గ ప్రభవాసతతాభిరామమున్
సురరిపుసుందరీ సుగళ ♦ సూత్రవిరామముముక్తిధామమున్
ధరననతారి భీమమగు ♦ తావకతారకరామనామమున్
స్థిరముగనాదుజిహ్వను వ ♦ సింపఁగఁ జేయుము శ్రీజనార్దనా॥ ౬౫

ఉ॥ మేలుకడానిచేలమును ♦ మీఱుభుజంబును బిల్లవాలునున్
గేలనుబూని తేరుడిగి ♦ క్రీడికినిత్తుజయంబునిన్నిటన్
వ్రాలఁగనోర్తునంచు మిను ♦ వాఁకసిసుంగునుఁ జేరఁగట్టియ
వ్వేళమరల్పనొప్పు నిను ♦ వేఁడెదఁగావుము శ్రీజనార్దనా॥ ౬౬

ఉ॥ తుత్తుకనల్పు వేల్పుమదిఁ ♦ గొల్చునొయేనియదుంగుఁదామరల్
క్రొత్తహొయల్గలాడెవడు ♦ గొల్లమిటారుల సిగ్గుదోఁచెనో

సత్త్రపడంతియుంబలుకుఁ ♦ జక్కకనెవ్వని పేరునట్టినిన్
బత్తిఁదలంచుచుండెదను ♦ నల్లని దేవర శ్రీజనార్దనా॥ ౬౭

చ॥ వలమురిబిల్లవారుగుదె ♦ బాకును నందక వేల్పుఁజోఁజులన్
బిలువక లచ్చిదువ్వలువ ♦ పీడకసప్పపుసూడునూనకే
బలువడినేగి గొరుమను ♦ పన్ మొసలింబగఁ దెంచుజియ్యపూ
ములుకులదంట యత్యనను ♦ బోగ్రపుమునిచ్చలు శ్రీజనార్దనా॥ ౬౮

చ॥ జముఁనినిసుంగు జన్నమును ♦ సల్పెదు నప్పుడు పెద్దలందఱున్
దమలము సీకిడన్ గడఁగ ♦ దబ్బరలాడుగ రాసుదిట్టఁగ
య్యమునకుఁ గాలుదువ్వవడి ♦ నచ్చట నేపటుపుంగటారిచే
నిముసములోన మన్నిగొను ♦ నేడవునీవు హరీజనార్దనా॥ ౬౯

ఉ॥ కూరిమిదక్కి కంసుఁడును ♦ గొంటుతనంబున జెట్టిజోడుతన్
జోరుమఁటంచుఁజీరవెను ♦ బోవక యేడ్తెఱబల్తుపాసిపై
యీరసమొప్ప దేసముస ♦ నెక్కటిఁనామిడిమాసి మేఁటిజా
ణూరునిఁబట్టి మన్నిగొని ♦ నుగ్గుగఁజేయవె శ్రీజనార్దనా॥ ౭౦

ఉ॥ తాటిసిడంబు వానికిని ♦ దమ్ముఁడవయ్యు దురంపుగొండ్లినా
తాటిసిడంబువాఁడువడిఁ ♦ దాఁకుచుఁ గ్రిడినివాఁడితూఁపులన్
బాటిగనేయ వానిపయిఁ ♦ బర్బ్బినకిన్కనుబూనియేన
మ్మేటిదునీఁడ వేల్పులకు ♦ మించిననేడ హరీజనార్దనా॥ ౭౧

చ॥ చిలువలతేని సెజ్జపయి ♦ జెల్వొనఁ బండెదు నల్లవేలుపా
వలిమలయల్లుఁడున్నలువ ♦ బత్తినిగొల్వఁగ మీరునేలికా
పలుకువెలంది తేనిఁ గను ♦ పట్టగు పొక్కిలిగల్గుదేవరా
సిలుగులఁబాపుసామినినుఁ ♦ జేరితిఁగావుము శ్రీజనార్దనా॥ ౭౨

చ॥ కరువలికూనవేవెలుఁగు • కందునుఁ దోడుగరాగసంభ్రమున్
గరువమడంచి గుబ్బలుల • గట్టిపదంపడి సోఁకుమూఁకలన్
ఇఱచుచు వేఁటుపుల్ తవిసి • సాములుఁ జేసెదు జోతలందునిన్
మురిపెముతోడఁ గొల్తునను • బ్రోవుము రాఘవ శ్రీజనార్దనా॥ ౨౩

చ॥ సిరివిరిబోఁడి ఱేఁడ నినుఁ • జేరినవారలఁగాచుఁ బ్రేలుపా
యరపతిమోములున్న దొర • దైనవిలుంగడు నెల్లిదంబుగా
విఱిచినదిట్టరక్కసుల • వింటికిఁబంపెదు మేటిదేవరా
గరుడిని నెక్కుసామి ననుఁగావుము నిచ్చలు శ్రీజనార్దనా॥ ౨౪

ఉ॥ కమ్మనివింటిబోయ సెక • కంటను వ్రేల్చిన వేల్పు బమ్మయున్
బమ్మిన వేడ్కతోడ బలు • బత్తిని నిచ్చలుఁ గొల్చునట్టి న
త్తమ్ములబోలు నీయడుగుఁ • దమ్ముల నాయెదఁ బాదు కొల్పితిన్
నమ్మితి నాకు దిక్కనుచు • నల్లనిదేవర శ్రీజనార్దనా॥ ౨౫

ఉ॥ చుక్కల ఱేనికిన్మఱది • సోఁకులఁగొట్టెడు దిట్టసాదులన్
మక్కువఁబ్రోచు సామియెల • నాగలపాలిఁటి కమ్మవిల్తుఁడా
మిక్కిలికంటిదేవరకు • మిన్నజగంబుల నేలు నేలికా
మ్రొక్కెదఁగావవే ననుస • రోరుహలోచన శ్రీజనార్దనా॥ ౨౬

ఉ॥ అంచహలుమాయిజోదుచెలి • నాకసపున్ సిగవానివీటినిన్
మంచులగుబ్బలిన్మగుని • మామను వేల్పుల వారువంబునున్
మించుచు నుద్దిలేనిదయి • మీఁజగంబులనిండియొక్కఁడై
కాంచఁగనొప్పు నాయనముఁ • గన్నదనీఁడవు శ్రీజనార్దనా॥ ౨౭

ఉ॥ దండిమగంటిమింగలనఁ • దాఁకినసోఁకులమొత్తముల్ వడిన్
జెండికలంచిబత్తులకుఁ • జెచ్చెరఁజొచ్చెదునంపపిండుచే
గండుతనంబునన్మగులఁ • గ్రాలెడు వేలుపలచ్చిదాలుపా
మెండుగ నేటి కోళ్ళకుడు • మీఱినబత్తిని శ్రీజనార్దనా॥ ౨౮

ఉ॥ మీఱుచుఁ జివ్వ నిండ్రజియు ♦ మించినవిన్కలికంటిచిల్కలన్
బాళిఁగ నేయ బీతునకుఁ ♦ బాల్పడి యావిసదారి కట్టులన్
మీఱనుఁగట్టఁగా బడుట ♦ మేలము సూపఁగ నెంచి కాదె నీ
పేరయి మేటివేల్పవుజో ♦ హారువు కావుము శ్రీజనార్దనా॥ ౭౯

చ॥ సిరియొకిమీఁడ పల్వాలను ♦ జింకలఁ గొట్టెడి వేఁటకాఁడ పెన్
దురముననేరయి ద్రిమ్మరుల ♦ దూఫ్రులః దుంచెసి ప్రోసకట్టికిన్
మురిపెపుసంగడీఁడనలు ♦ మోములసామినిఁగన్న తేఁడబల్
సెరగులసూడఁగొంట్లపువ్వు ♦ సింగిణికాఁడప రీ జనార్దనా॥ ౮౦

చ॥ జగములుపుట్టఁజేయఁగను ♦ సాఁకఁగఁజంపఁగ సత్తివాఁడనై
తొఁగలకుసూడు నెచ్చెలియు ♦ దోడుగఁగూడుచుఁగంటి దంటగా
మిగులుచు గాడ్పుమేఁతరుల ♦ వేఁటిని సెజ్జగఁబుగ్గఁ రాయనిన్
జిగిగల కత్తులానిగనుఁ ♦ జేసిన దేవర శ్రీజనార్దనా॥ ౮౧

ఉ॥ దండిమురంపు గొండ్లినర ♦ దంబును దోలుచునుండి కట్టిచే
గాండివమన్న సింగిణిని ♦ గ్రాలెడు కోలల సూడుపిండులన్
జెండఁగఁ సేయుజెట్టి నినుఁ ♦ జేరినవారలనోముదిట్టనీ
యండను జేరు నీయనద ♦ నారసి కావుము శ్రీజనార్దనా॥ ౮౨

ఉ॥ గట్టులచట్టుపల్ దెగఁగఁ ♦ గట్టిగ గొట్టెను జెట్టితాపరుల్
బిట్టుగ గొల్లకొట్టి కనువేసిన బీతుగలంగు గొల్లలన్
దిట్టతగుబ్బలిన్మ్రనిపి ♦ తెప్పరమాపిన గొల్లపిన్ననిన్
నిట్టనుగొల్చెదన్ గళిదు ♦ నీఁడరమాకమనా జనార్దనా॥ ౮౩

ఉ॥ కాన బిడారువారెవురు ♦ గారవమొప్పఁగ నేరెక్కలులన్
మాఁసకచేసియందులకు ♦ మాఱుగ నెవ్వని యిక్కనఁది పెం

పూనఁగ నెంతొ సంతసము ♦ నొందుదుకోయలనిన్ను నిచ్చలున్
బూనికతోడఁ గొల్చెదను ♦ బ్రోవుము నన్ను హరీజనార్దనా॥ ౨౪

ఉ॥ అమ్మకచెల్ల నీకొమరుఁ ♦ డర్మిలి దొంగిలుఁ బూపవెన్న బ
ల్కమ్మని పాలు ద్రాగునొడి ♦ కమ్మఁగ మమ్మఅచేసి మాపువున్
గొమ్మలనీసడించుఁగనుఁ ♦ గొమ్మనియందురు గొల్లెతల్ యశో
దమ్మకయారె నీబలుగ ♦ యాళి తనమ్ములు శ్రీజనార్దనా॥ ౨౫

ఉ॥ గొల్లమిటారు లాజమునఁ ♦ గోరికఁ దానములాడుచుండఁగా
నల్లనఁజేరి పుట్టముల ♦ నందినవాఁడవె యయ్యెఁబిమ్మిటన్
దల్లడమందు దోవదికిఁ ♦ దాల్పఁగ గింటెములిచ్చి నట్టి నీ
చల్లదనంబు నూచెదను ♦ సాఁకుము నిచ్చలు శ్రీజనార్దనా॥ ౨౬

ఉ॥ పొందుగ నల్లరోహిణికిఁ ♦ బుట్టియశోదకుఁ గంసవైతగన్
గందుని చందముం దెగడి ♦ కన్నవ విందగు నీదునందపుం
బొందికఁగాంచు గొల్లవువుఁ ♦ బోఁడుల డెందములందుఁగందుఁడిం
పొందఁగఁ బూవుములుక్కలను ♦ హుమ్మనిగుమ్మెడె శ్రీజనార్దనా॥ ౨౭

చ॥ సనకసనందనాది ముని ♦ సత్తములం దెలియంగఁ జాలరే
యని నుతువంగనాకుఁ ♦ దరమాయఅఁగంగఁద్వదీయ మాయనీ
వనజసమానపాదములె ♦ పాయకదిక్కని నమ్మియుంటినే
ననయము భక్తితో నృపవ ♦ రారఘునందన శ్రీజనార్దనా॥ ౨౮

చ॥ కరివతుఁడా తటాకమునఁ ♦ గాసిని జెంది త్వదీయనామ సం
స్మరణమొనర్ప నేగిరథ ♦ సంబునఁ జక్రముఁ బంపినక్రిసం
హరణముచేసికాచి శర ♦ ణాగతవత్సల నామధేయమున్
బరగఁగ నిల్పితీవెకద ♦ పాపవిమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ ౨౯

ఉ॥ భోగిశయానరామవరి ♦ పూర్ణకృపాంబుధిరామచంద్ర నీ
తాగజగామినీశవర ♦ దాయకవేఱొకనిం దలంప నీ
వేగతి చూడవేతలఁప ♦ వే శరణార్థినినన్నుఁ గావవే
వేఁ గరుణింపవేమనుప ♦ వేరఘువల్లభ శ్రీజనార్దనా॥ ౯౦

చ॥ ఖరకరవంశమండనయ ♦ ఖండితమైన త్వదీయనామసం
స్మరణమొనర్ప లోపములు ♦ మాయవె కల్గవె వైభవోన్నతుల్
దురితపు సంఘముల్ దొలఁగి ♦ దూరములై చనకుండునే శచీ
వరుపదమబ్బకుండెడునె ♦ పంచజనాళికి శ్రీజనార్దనా॥ ౯౧

చ॥ చందురుఁ గేరు నెమ్మొగము ♦ చల్లనిచూపు మిళిందబృందమున్
గుందఁగఁ జేయు వేణియును ♦ గుందరదంబులుఁ గమ్మఁదేనియల్
జిందెడుపల్కులున్ మెఱుఁగుఁ ♦ జెక్కులు నల్లని మేనుఁ గల్గు నీ
సుందరరూపమున్మదిని ♦ జూచెద నెప్పుడు శ్రీజనార్దనా॥ ౯౨

ఉ॥ దీననమన్నిధానమును ♦ దీర్ఘభవానలతప్తశీతల
స్నానము నారదాదిముని ♦ సంచయగానము మోక్షసాధసో
పానము భక్తకోట్యమృత ♦ పానము నాచు నెసంగు నీపద
ధ్యానమొసంగి నీకు నను ♦ దాసునిఁ జేయవె శ్రీజనార్దనా॥ ౯౩

చ॥ తరణినిశాకరుల్ గతులు ♦ దప్పరు వారిధి మీఱి రాదు ది
క్కరులు కలంతనొందవుర ♦ గప్రవరుండు వడంకఁడేమియున్
విరమతిలేక వాయువులు ♦ వీచును దీనికి గారణంబు నీ
విరచితమైన సృష్టిగద ♦ విశ్వజనావన శ్రీజనార్దనా॥ ౯౪

ఉ॥ గాలమునాసమింగు ఝష ♦ కంబువిధంబుఁ గరాళకీలలన్
వ్రాలుచు మాడిమ్రగ్గుశల ♦ భంబు విధంబును గాదె మానవుల్
బేలతఁ గామమోహములఁ ♦ బీడితులై భవవారిరాశిలోఁ
గూలుటమీఁదెఱుంగమని ♦ గోపకులావన శ్రీజనార్దనా॥ ౯౫

చ॥ సరసిజనేత్ర భానుకుల ♦ సాగరచంద్రమ దీనపోష శా
ఖరవర కుంభకర్ణ దశ ♦ కంఠము భాసురజీవితావహా
శరనిధి గర్వసంహరణ ♦ శారదనీరద విస్ఫురద్యశా
పురహర ధాతృపాకరిపు ♦ పూజ్యపదాంబుజ శ్రీజనార్దనా॥ ౯౬

ఉ॥ రామహరేదశాననవి ♦ రామహరే కరుణాభిరామ శ్రీ
రామహరేయటంచు మది ♦ రంజితవృత్తిస్మరించు వారునీ
ధామముఁజేరిచిన్మయతఁ ♦ దాండవమాడుచునుండి నీదుస
త్ప్రేమకుఁ బాత్రులౌదురఁట ♦ దీనజనావన శ్రీజనార్దనా॥ ౯౭

ఉ॥ పావనఁజేయ నీదయకుఁ ♦ బాత్రులెయుండరు నొక్కభంగిగా
గోవులఁగావవే శబరి ♦ కోరికఁదీర్పవె భద్రదంతినిన్
బ్రోవవె చట్టురాయుపువుఁ ♦ బోడిగఁ జేయవె యడవిఁజేరసా
లావృక సంచయంబులను ♦ లాలనసేయవె శ్రీజనార్దనా॥ ౯౮

చ॥ మదిఁగల చింతలంజెఱుచు ♦ మంచిగుణంబుల వైభవంబు సం
పదలనొసంగుఁ బాపములఁ ♦ బాఱఁగఁ జేయునిహంబునందుఁదాఁ
బదపడి మోక్షమిచ్చు హరి ♦ భక్తియఁటంచు గురుల్ వచింప నీ
పదముల నాశ్రయించితిని ♦ పాయఁగఁద్రోయకు శ్రీజనార్దనా॥ ౯౯

ఉ॥ చేసినపాపపుంజములు ♦ సెప్పఁగ లెక్కకుమీరెఁ బుణ్యమో
వీసమునైన లేదు మఱి ♦ భేషజముల్ కడుఁ బెద్దవయ్యెనా
దోసపుబృందముల్ దలఁచి ♦ త్రోయకుమయ్యవిపత్తులందునీ
దాసులలోన నేనునొక ♦ దాసుఁడనయ్య హరీజనార్దనా॥ ౧౦౦

ఉ॥ ముప్పునఁగాలకింకరులు ♦ మూఁగిన వేళను దూసనంబుదాఁ
దప్పులసంస్మరించి పరి ♦ తాపముఁజెందునుగాని యింతలో

నెప్పుడు దూరదృష్టికడ ♦ మిథ్యాదునాహృది మంచితోవకున్
దిప్పియుచుంచు దండనవి ♦ ధించుట మాన్పవె శ్రీజనార్దనా॥ ౧౦౧

ఉ॥ వారిజనేత్రనీదుపద ♦ వారిజయుగ్మము భక్తిమనత్కనో
వారిజమందునిల్పితిని ♦ వారకమామకపాత కౌఘముల్
దూరముచేయవేకరుణ ♦ తోడుతజూడవె కావవేహరీ
నారదకుంభజాది ముని ♦ నాయకవందిత శ్రీజనార్దనా॥ ౧౦౨

ఉ॥ ద్వారముఁజేరి మొఱ్ఱలిడు ♦ యాచకుఁగాంచియు వాడెపోవుఁగా
కూరకయున్న నంచుఁ దల ♦ యూచుచునుండు గృహస్థుపోల్కినీ
వారయఁజేయఁబూని యిటు ♦ లక్కటమానముఁదాల్చితోక్కనే
ధారుణినాథపోదునెచు ♦ తంద్రితభేకగళంబులీలనీ
తారకనామమెన్నక స ♦ దానుడు వేటికి శ్రీజనార్దనా॥ ౧౦౩

ఉ॥ చిక్కెనునీకథామృతము ♦ చేతులజుట్టఁగఁ గుక్షినిండఁగా
దక్కెనుమాకుఁబల్కఁగను ♦ తారకమంత్రము పెన్నిధానమై
సొక్కెనుమాయఘాటవిపి ♦ శుద్ధభవన్మహిమాగ్నితప్తమై
నుక్కెను మామనోవ్యథలు ♦ రూఢిగనీకృప శ్రీజనార్దనా॥ ౧౦౪

ఉ॥ స్నానజపాగ్నిహోమములు ♦ సల్పుటెఱుంగను వేదశాస్త్రవి
జ్ఞానమెఱుంగ సాధుజన ♦ సంగతిఁ జేయుటెఱుంగ యోగసం
ధానమెఱుంగనీబహువి ♦ ధంబుల నజ్ఞుఁడనైననాకు నీ
ధ్యానమొసంగి నీదుపద ♦ దానునిఁజేయవె శ్రీజనార్దనా॥ ౧౦౫

చ॥ పతితుఁడనైననన్నెలమిఁ ♦ బావనుఁజేయఁగనీవుదక్కవే
రితరులునాకు దాశరథి ♦ యిప్పుడునీవు నుపేక్షచేసినన్
గతియికలేదులేదునను ♦ గావుము నీదగుదీనరక్షణ
వ్రతముడిపోవనీకునగుఁ ♦ బాటగుగా దెహరీజనార్దనా॥ ౧౦౬

ఉ॥ సామముఖాగమప్రచయ ♦ సంచితసారము పద్మజన్మసు
త్రామముఖస్తుతంబునత ♦ దైన్యవిభేదనమై వెలుంగునీ
రామయటన్న నామముఁగ ♦ రంబునిరంతర తైలధారగా
నేమఱకే స్మరింపవర ♦ మీయవె రాఘవ శ్రీజనార్దనా॥ ౧౦౭

ఉ॥ ఆపదలంభయంపడెకు ♦ నప్పుడు రామయటంచుఁ బల్కినన్
బ్రాపుగనీవు లక్ష్మణుఁడు ♦ బాణశరాసన ఖడ్గపాణులై
దాపున కేగి గష్టముల ♦ తాపము మాన్పుదురన్న మాట నా
వైపునఁబోవకుండనిలు ♦ పందయచేయగదే జనార్దనా॥ ౧౦౮

ఉ॥ ఏవిభునామముం దలఁప ♦ నిమ్మహిలో సకలేప్సితంబులన్
ఠీవిగఁబొందఁగల్గునువ ♦ డిన్నరుఁడే విభుఁ డొందుఁ దుష్టి సం
సేవలచేత నట్టి నినుఁ ♦ జేరి స్మరించెద సేవకార్తి వి
ద్రావణవజ్రపంజరవ ♦ రా రఘుపుంగవ శ్రీజనార్దనా॥ ౧౦౯

చ॥ అడిగితి నొక్కమాట విను ♦ మయ్య రఘూత్తమ సావధానతన్
వడివడిఁగాలకింకరులు ♦ పాశభయంకర హస్తులై కడుం
గడకరుదెంచు వేళననుఁ ♦ గాచి త్వదంచిత తారకంబునా
కిడుమని కోరినాఁడ నిది ♦ యే మదభీష్టము శ్రీజనార్దనా॥ ౧౧౦

ఉ॥ దీనులఁగూర్మిఁగాచుటకు ♦ దీక్షవహించిన వాఁడవంచు నా
భామజమారుతిప్రముఖ ♦ భక్తజనంబులఁగాచితంచు స
ర్వానత దాసవర్గముల ♦ సన్మతిఁ జూతువటంచు మ్రొక్కితిన్
దానము నిమ్ము కోర్కివర ♦ దా రఘునాయక శ్రీజనార్దనా॥ ౧౧౧

ఉ॥ ఏమితపంబు సల్పిరొకొ ♦ యెట్టివినోములు నోచినారొ తా
ల్పాముల గోసలాత్మజయుఁ ♦ బంక్తిరథుండును తల్లిదండ్రులై

పే్రిమనునిన్ను, జెంచికదుఁ ♦ బెద్దగఁ జేసి కృతార్థులైరి శ్రీ
భూమిసుతాత్మలోల రఘు ♦ భూపనతావన శ్రీజనార్దనా॥ ౧౧౨

చ॥ కరమనురక్తి ద్రౌపదికి ♦ గౌతమునాతికి సూర సూతికిన్
వరవసనాళి రూపమును ♦ భాసురరాజ్యము నిచ్చితయ్యనీ
వరముల జెందినట్టి జన ♦ వర్గముఁ జెప్పఁగఁ జాలనన్ను న
క్కరణినిఁ బ్రోవవే కరుణఁ♦గావవె చూడవె శ్రీజనార్దనా॥ ౧౧౩

ఉ॥ వారక సర్వదుష్టపరి ♦ వారము నంతకు వీటికంపి భూ
భారముఁ బాపి సాధుపరి ♦ వారముఁ గాచి యశేషపావనం
చారముమాన్పి తత్వవర ♦ సారమునింపిన మజ్జగజ్జనా
ధారముజూపఁ బెక్కులవ ♦ తారములెత్తవె శ్రీజనార్దనా॥ ౧౧౪

దశావతారపద్యములు.

ఉ॥ ఆగమబృందముంగొనుచు ♦ నంబుధిమధ్యమునందు గూఢతన్
డాఁగినసోమకాసురున ♦ డంపఁగ మీనమవై పయోధిలో
వేగమవానినిందునిమి ♦ వేదములన్విధికిచ్చినట్టి స
ద్భాగుఁడవీవెకావెఖల ♦ దానవమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ ౧౧౫

చ॥ ఉరుతరలేలిహానవరు ♦ యోక్త్రముగాఁ గొని మందరాగమున్
దరళసుమంథదండముగఁ ♦ దాలిచినిర్జరకర్బురుల్ పయ
శ్శరధిమథింపుచో ధరణి ♦ సంచలతంగనఁ గూర్మమైధరా
ధరమును నిల్పితీవెకద ♦ దైత్యవిమర్దన శ్రీజనార్దనా॥ ౧౧౬

చ॥ మదమునభర్మనేత్రుఁడస ♦ మానభుజాబల నైపుణిన్ ధరన్
జదరగఁజుట్టి మానవులఁ ♦ జంపుచుమీఱఁగ దేవసంఘముల్
ముదమఱికావు కావుమని ♦ మ్రొక్కుచు వేడవరాహరూపివై
కద[illegible]జంపి భువిఁ ♦ గావవెసత్కృప శ్రీజనార్దనా॥ ౧౧౭

చ॥ దిటముగఁ దత్సభాస్థలిని ◆ ధీంకృతపంచముఖోద్భవార్భటిన్
చిటపెట నుక్కుకంబమున ◆ వెల్వడి హుంకృతి దుర్భరాస్యసం
ఘటితమహాట్టహాసమునఁ ◆ గర్బురవక్షము వ్రియ్యగోరులన్
స్ఫుటముగఁ జీల్చి దాసుఁ గృపఁ ◆ బ్రోచు నృకేసరి శ్రీజనార్దనా॥

చ॥ బలమున దానవాళిబల ◆ వైరిని నొంచుచునుండ దేవతల్
చలితమనస్కులై శరణు ◆ సాధుజరక్షణ యంచు వేడఁగా
ధరణిని వామనుండవయి ◆ దానముగోరి రసాతలంబునన్
బలిని నడంచితీ వెశద ◆ భక్తజనావన శ్రీజనార్దనా॥ ౧౧౯

ఉ॥ క్షోణిపచక్రవర్తి నిజ ◆ గోహరణంబొనరింపనలియ
క్షీణబలప్రతాపముల ◆ జెండి కఠోరకుఠారధారఁ ద
త్ప్రాణములన్ హరించి నర ◆ పాలకులంబు నడంపవే జగ
త్త్రాణగుణప్రవర్తి భృగు ◆ రాడ్వరమూర్తి హరీజనార్దనా॥ ౧౨౦

ఉ॥ శ్రీరమ సీతయై తనర ◆ శేషుఁడు లక్ష్మణుఁడై యెసంగ శం
ఖాదులు శత్రుజిద్భరత ◆ తాఖ్యులుగాఁగ ముదంబుతోడ బృం
దారకబృందమా కపిక ◆ దంబముగా గనయోధ్య నేలుల
క్ష్మీరమణుండవంచును భ ◆ జింతు రఘూద్వహ శ్రీజనార్దనా॥ ౧౨౧

ఉ॥ నందునిమందయందు వ్రజ ◆ నందనబృందమునందమైన యా
నందము జెంది కొల్వఁగను ◆ నంబులఁ బొంగుచు గోపసుందరుల్
గందుఁడవంచు వెన్నగిలి ◆ కన్నవ విందని యాదరించి హా
లిందమకింపనొప్పెదు హ ◆ లిన్నినుఁ గొల్చెద శ్రీజనార్దనా॥ ౧౨౨

ఉ॥ సారసమిత్రవంశమున ◆ జాతుడవై శకలేశమందు మా
యారమసేసు తుండవయి ◆ యవ్యయవాదియనంబఁగ్లబెంచి

స్సారభవాంబుధిన్విడిచి ♦ సంయమి వాచ్యుఁ దథాగతుండవై
మీఱిన బుద్ధరూపివని ♦ మిమ్ముభజించెద శ్రీజనార్దనా। ౧౭౩

ఉ॥ అంచితవాజి పుంగవము ♦ నందుఁ గుదుర్పడి మ్లేచ్ఛతుచ్ఛరా
ట్సంచయు కంఠముల్ దెగివ ♦ డంగగృపాణికతాండవంబుచే
మించినతాళిఁగాచిధర ♦ మేదురధర్మము నిల్పఁబోవు ని
ర్వ్యంచితకల్కి రూపవరి ♦ పాలుడ వీవెగదా జనార్దనా। ౧౭౪

ఉ॥ పట్టితి మీపదాబ్జములఁ ♦ బట్టిన పట్టును వీడకుండఁ బోఁ
దట్టితిఁ బాతకావళులఁ ♦ దావకతారక మంత్రశక్తిచేఁ
బెట్టితి దూరమందుఁ బటు ♦ భీకరకాలభటాళి నేఁడహో
కట్టితి నీమబాటనని ♦ కంకణమున్ వడి శ్రీజనార్దనా। ౧౭౫

ఉ॥ శశ్వదనూనభక్తి విల ♦ సద్వికచోత్పలచంపకాళిఁదా
త్ప్రాక్ప్రశ్వయధోచితంబుగ ద్వ♦ దంఘ్రియుగంబునుఁబూజచేసితిన్
శ్రీశ్వరచిత్తగించి కొన ♦ వేహరిదేవర వంశజుండఁగా
మేశ్వరనాముఁడన్ దమకు ♦ నెప్పుడుదాసుఁడ శ్రీజనార్దనా। ౧౭౬

పుట	పద్యము	చరణ	తప్పు	ఒప్పు
4	17	3	ద్రుష్ట	దుష్ట
"	19	3	డింబ	డింభ
5	21	2	కంసఘు	కసంఘు
"	22	1	సీను	సీసు
"	24	1	సెద్వ	సేద్వ
"	"	3	శహా	సహా
"	25	2	మురూ	సురూ
"	26	4	కాస్వ	కాస్య
"	27	1	హేర	హీర
"	"	3	భకదంబక	సుదంతిని
6	32	2	కాళ	కాళ
"	"	3	దవక్	దయక్
7	36	3	దవె	దలె
"	37	1	మాడి	ముండి
"	"	2	ఖంతుఖంత	కంతుకంత
"	38	2	శండి	సిండి
8	41	3	ఖ్యా	ఖా
"	43	1	వా	బా
"	44	1	శా	బా
9	45	4	వలె	వదె
"	46	1	వవ	భవ
"	49	3	రంద	రుద
11	59	3	నింబు	గిరిబు
"	60	2	కాన	కాను
12	63	4	డవ	డవె
"	65	4	యావు	యాము
"	66	3	గట్రి	గట్టి
13	71	3	రోంవ	రోగున
14	77	3	లల	బల
15	80	2	కట్రి	కత్తి
"	82	1	కట్రి	కత్తి
"	"	3	సెయము	చెయము
16	88	2	యులు	రోలు
"	"	"	బ్రుదీ	ద్వదీ